

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis
 Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.
 3A Fourth Ave., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada
 Telefonas: TR. 9735

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates
 Kanadoje \$ 4.00 Canada \$ 4.00
 Užsieny „ 4.50 Other Countries „ 4.50
 Australijoje „ 5.00 Australia „ 5.00
 Teksto eilutė 15 ct. Paieškøjimų kaina „ 1.00
 Adresų pakeitimas 25 ct. (smulkiais pašto ženklais)
 Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą gauna nuolaidų.

NEATBUKIME

Yra žinoma tiesa, kad tautos vertinamos ne pagal jų skaitlingumą, bet pagal kultūrinę lygį.

Kiekvienas gi kultūringas tautos narys visuomet siekia, kad jo tauta turėtų gerą vardą, nes kultūringas tautos narius būti ne tik garbinga ir malonu, bet ir naudinga. Dažnai esti, kad ir darbas esti lengviau gauti kultūringos, gerą vardą turinčios, tautos nariui. Ir tas darbas dažnai esti vertinamas bei atlyginamas geriau.

Prieinančios iš šios pusės prie reikalų, norisi kreipti tautiečių dėmesį į tuos faktus, kurie palaiko tautos kultūringumą ir gerą jos narių vardą.

Kultūra, kuri visais laikais buvo kaip palyginimo objektas, yra reikalinga nuolatinio palaikymo, puoselėjimo ir rūpesčių, nes žmonijos kultūra nuolat kinta: ją palaiko nauji išradimai, nauji atradimai, naujos priemonės, nauji laimėjimai. Kultūra reikia rūpintis ir dėl jos lenktyniauti su kitomis tautomis. Jau vien kad neatsiliktu nuo kitų, reikia budėti kultūros srabyboje. O jeigu no rime, kad būtume pirmuoniais se pozicijoje, kurios kreipti visos žmonijos bent didesnę dėmesį, reikia turėti veržlumą, dėti pastangas ir nepailsti, neapsileisti, neatbukti.

Reikia ypatingo budrumo ypač tam tikrai smomentais, kai dėl visai objektyvių priežasčių susidaro tai sunkumų, tai nusiminimo, tai neviltingo faktorių. Deja, mūsų gyvenime tokių faktorių pastebima. Ypač tai liečia naujus ateivius.

Tremtiniams teko išgyventi didelio susikaupimo ir pasiryžimo laikotarpį, kokie buvo okupacijų ir tremties metais. Ir tais metais mes parodėme nemažą veržlumą ir gražių pastangų. Bet atsiradę šalyse, ku-

riose gyvenimo sąlygos jau vilioja visokiomis gėrybėmis, patogumais, kai kas mūsų jau tarum pasineria į gyvenimo patogumus ir užmiršta, kad gyvenimas yra kova, kuriame laimi tas, kas yra pasiryžęs ir nu sistatęs netikėtai pasiryžimą tęsti, bet ir atsiekti naujų laimėjimų.

Kiekvienas atsipalaidavimas, kiekvienas atsisakymas kieta ryžtingumo, kiekvienas atsidavimas patogumams jau yra pralaimėjimas.

Mokėjime ir neatsisakyti patogumų, bet drauge ir būkime ryžtingi ir sugebėjime aukotis visuose frontuose, kurie reikalingi geram lietuvių vardui išlaikyti, kurie žymėtų mūsų tikrą susirūpinimą savąja lietuviška kultūra, savo tautos garbe, pažanga ir ateitimi.

Asmeninį, šeimos reikalą laikykime jo aukštumoje, bet patogumus mokėjime aukoti bendriems tautos reikalams.

Mūsų organizacijos, mūsų kultūrinės įstaigos — mokyklos, teatrai, meno palaikymo sambūriai, maldos namai, spaudos įmonės — turi būti kasdieninių rūpesčių dėmesio centre. Jos palaiko ir kelia mūsų kultūrą. Jos skina mūsų ateičiai kelius.

Seniau atvykusieji lietuviai visa tai dideliu nuoširdumu palaikė, kiek tik tai sugebėdami. Jie tautinės mūsų kultūros reikalams skyrė labai daug triūso, aukojo lėšų ir nesigailėjo laiko, nors sąlygos dažnai buvo labai sunkios. Dabar, kai naujieji ateiviai, — daugiausia jauni, energingi ir pajėgūs, — įsilieja į šį gyvenimą, lietuvių kultūrinis gyvenimas turi pakilti ir suklestėti. Ir tai bus, jeigu mes neapsileisime, jeigu kelsime savo budrumą, jeigu puoselėsime bendrųjų didžiųjų reikalų supratimą, jeigu mes neapsileisime ir neatbuksimė. J. K.

Vajus „N. L.“ būstinei

„NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ NAMŲ STATYBOS VAJUS.

Kaip praėjusiam „Nepriklausomos Lietuvos“ numery buvo paskelbta, „Nepriklausomos Lietuvos“ redakcija ir spaustuvė būtinai turi iki lapkričio galo išsiskirti iš dabartinių patalpų ir, kad darba galima būtų plėsti, būtinai įsigyti savo patalpas, nors ir kuklias. Tuo tikslu KLCT ir Spaudos bendrovė „Nepriklausoma Lietuva“ statybos reikalams paskelbė 2.—3.000 dolerių vajų. Džiugu, kad eilė tautiečių jau tuojuo atsiliėpė ir jau prisienti pirmuosius „NL“ bendrovės šerų-akcijų, statybos reikalams, pirkimus. Štai ir jų sąrašas:

- 8. P-lė Y. X. \$ 10.—
- 13. Tumasas Jonas .. „ 10.—
- 14. Vaitiekūnas Jonas .. „ 30.—
- 15. Laurinaitis Juozas .. „ 10.—
- 16. Rusinas Albertas .. „ 10.—
- 17. Vanagas Jonas .. „ 20.—
- 18. Pilipaitis Algis .. „ 20.—
- 19. Leknickas Jonas .. „ 10.—

Gauta ir pasižadėjimų. Ačiū pirmiesiems už skubų atsiliėpimą ir maloniai prašome atsiliėpti ir visus malonius „NL“ skaitytojus.

Sp. b-bė „NL“ ir KLCT.

SPAUDOS BENDROVĖS „NL“ NEĮTEIKTŲ AKCIJŲ SĄRAŠAS

- Maloniai prašomi atsiliėpti:
- 1. Barisaukas Jonsa,
- 2. Kutka ar Kukta Stasys,
- 3. Petkevičius Jonas,
- 4. Vėrykis Petras,
- 5. Markauskas Stasys,
- 6. Grikenis Bronius,
- 7. Kazlauskas Vladas,
- 8. Lasniauskas Vacys,
- 9. Rutkauskas Juozas,
- 10. Zabaraukas Petras,
- 11. Stauskas Petras,
- 12. Vismirda Antanas,
- 13. Rimkevičius Jonas,
- 14. Seibutis Petras,
- 15. Augustinas Bronius,
- 16. Levandauskas Bronius,
- 17. Ignatavičius Bronius,
- 18. Miškauskas Marcelis,
- 19. Sungailienė Angelika,
- 20. Siaudinis Albinas,
- 21. Papuška Petras,
- 22. Norkus Antanas,
- 23. Borisas Napoleonas,
- 24. Znotinas Bronius.
- 25. Astravas Kostas,
- 26. Mirskis Antanas.

Visi čia suminėtieji maloniai prašomi prisųsti savo adresus, kad galima būtų išsiųsti akcijas — šerūs.

Sp. b-vė „NL“ Valdyba.
 3A—4th Ave, Ville Lasalle,
 Montreal, P. Q.

Iš patikimų šaltinių parūta, kad paprastas darbininkas rusų okupuotoj Lietuvoj uždirša nuo 300 iki 400 rublių. Prekų kainos yra sekančios: duonos 2,5 rb. kg., sviestas — 35 rb. kg., lašiniai — 25 rb. kg., kjaušinių — 1 rb. vienas, cukrus 12 rb. kg., drabužių eilutė — 700 rb., baltai (odinių padu) — 1000 rb. pora, degtinė — 45 rb. 0,75 ltr., dviratis — 1200 rb., paltas — 1000 rublių. (A. L. Balsas)

Istorinių įvykių prisiminimai.

Rusija šeimininkauja pavergtoje Lietuvoje

Rašo J. Kardelis.

Tai, ką Lietuvos vadina „liaudies seimas“ priėmė, buvo tikrai įrašymas į Lietuvos kronikas jau vykstančių dalykų, nes Sovietų Rusijos kariuomenei Lietuvą okupavus, jau viskas vyko pagal tas taisykles ir tų tvarką, kokia yra nustatyta visiems okupuotiems ir dar ateity numatytiems okupuoti kraštams. Todėl dažnai atsitinka taip, kad oficialūs sovietiniai organai dar nespėjo ko paskelbti, o gyvenimas jau tas pravedama. Pav., apie tai, kad Lietuvos ūkininkų žemė ne bus nusavinta, kad ūkininkų nevarys ir kolchozus, Lietuvos komisarai „liaudies seime“ bažijosi ir tokių žinių skleidėjus vadino melagiais, liaudies vyriausybės priešais, o faktinai ta žemės „reforma“ jau buvo vykdoma.

Be to, „liaudies seimas“ sovietuose visai ne tas, kas demokratinuose kraštuose parlamentai.

Sovietiniai seimai, arba, kaip komunistinė lietuvių spauda vadina, „komunistiniai

parlamentai“ nieko parlamentariškai nesvarsto ir nesprensdžia. Tie „parlamentai“ tikrai užtvirtina tai, kas valdžios esti jau padaryta. Ir kaip gi neužtvirtinsi, jeigu jau padaryta? Jeigu jau žmogus pakartas arba sušaudytas, tai ir belieka pasakyti, kad jis pakartas arba sušaudytas. Sovietų santvarkoje niekam neleista valdžios darbų kritikuoti arba kuriam nors ministriui pareikšti nepasitikėjimas. Jeigu komunistų partija, kuri viską tvarko, viskam diriguoja, ką nors nori „nuimti“, tai ji dažniausia tytomis keistina asmenį pašalina, dažniausia — į kalėjimą arba nužudo. Tiktai palyginti ne daugeliu atvejų ji palieka ramiai gyventi. Bet taip tas dalykas atrodo tiems, kurie komunistinės valdymo sistemos nepažįsta. Faktinai gi ir toks neva laisvai gyvenęs atleistas iš kokių svarbių pareigų asmuo yra stropiausiai

ir kuriuo patogesniu metu jis zvalgybos sekamas

Aukštaitis.

Dabartinio Lietuvos gyvenimo vaizdai

Atėjusi 1944 m. antroji bolševikinė Lietuvos okupacija atskyrė mūsų Tėvynę nuo viso pasaulio geležine uždanga, pro kurią joks pagalbos šauksmas nelaimingųjų negali prasiveržti. Tik retkarčiais, kažkokiais stebuklingais keliais pro tą mirties uždangą prasišverbia viena - kita žinutė, kuri mums pasakoja apie bausių rusų - bolševikų siautėjimą Lietuvoje ir mūsų tautos naikinimą. Tokie atsitikimai, kad gyvas ir patikimas žmogus iš Lietuvos atneštų pro mirties sieną tikrą, nesuklastotą žinią ir dar išdrįstų atvirai, nieko nenutylėdamas papasakoti, reti, labai reti. Todėl tokios žinios turėtų būti renkamos ir, prisilankant didelio atsargumo, turėtų būti viešai skelbiamos.

Neseniai man teko visai atvirai ir labai nuodugnai išsikalbėti su rimtu, visiškai patikimu tautiečiu, kuris Lietuvoje išgyveno daugiau kaip trejus metus antros bolševikų okupacijos metu. Kaip jis iš po bolševikų letenos ištrūko, kas jis ir kur jis dabar yra, tenka nutylėti, nes anapus tos mirties sienos, be abejo, liko ar giminių, ar draugų jo; jie turi būti apsaugoti nuo bolševikų žvėriško keršto. Patogumo dėliai mes jį vadinsime piliečiu A.

Po Lietuvos okupacijos, 1944 m. p. A. Aukštaitijoje pra gyveno apie trejus metus, bet nekartą jam teko tuo metu ir Rusijos keletą didesnių miestų aplankyti. Įbaugintas sužvėrėjusių bolševikų žiaurumų, p. A. kai ištrūko iš jų nagų, ir pasiekė laisvąjį pasaulį, dar ilgą laiką tylėjo ir bijojo net savo pažįstamiems kiek plačiau apie Lietuvos gyvenimą pasakoti. Tik mūsų sena prietelystė ir pasitikėjimas manimi, kad aš jo vardo viešai nepaminėsiu ir tuomi jo artimus nuo bolševikų.

Savo mylimą sūnų VYTAUTĄ AUŠROTĄ ir panelę SIGITĄ JONAITYTĘ,

kuriančius šeimyninį židinį, melddami Visagalinčiojo palaimos sveikina ir linki lai mingo, gražaus gyvenimo, Tėvai.

N. Yorkas, 1950. X. 18.

Mielą dieverį, savo mylimą brolių ir gerąjį dėdę VYTAUTĄ AUŠROTĄ ir panelę SIGITĄ JONAITYTĘ,

žengiančius į lietuviškos šeimos židinį, sveikina ir linki, kad jų rytojus būtų visada apšviestas nenusileidžiančios saulės spindulių ir Aukščiausiojo rankos globojamas.

Veronika, Bronius ir Rimvydas.

N. Yorkas, 1950. X. 18.

zvalgybos sekamas ir kuriuo patogesniu metu jis Aukštaitis.

Nusavinimai.

Rugsėjo 27 — 28 dd. nusavinta 1.131 Lietuvos prekybos įmonė su 400 milijonų Litų apyvartos kapitalo. Tokiu būdu nusavintos visos įmonės, kurios turėjo 150 tūkstančių Litų metinės apyvartos. Be ko kita buvo nusavintos tokios įmonės kaip „Sakalo“, „Šv. Kazimiero“, „Dirvos“, „Šviesos“, „Žinijos“, „Varpo“, „Žaibo“, „Vilties“, „Vaizdo“ bendrovės ir draugijos.

Įdomu, kad nusavintos ne tiktai akcinės bendrovės, bet ir kooperatyvai, kaip mokytojų kooperatyvas „Spaudos Fondas“, spaustuvės darbininkų kooperatinė „Raidės“ spaustuvė, kooperatyvas „Parama“ ir tt. Į daugelį šių bendrovių buvo įdėtas Amerikos lietuvių kapitalas, kurį tokiu būdu pasi-

bolševikų pasirodymas.

Vos pasitraukus vokiečių kariuomenei, 1944 m. liepos m. Zarasų - Kauno plentu pasirodė rusų kariuomenės daliniai. Iš pradžių pasirodė pėstininkai. Jie ėjo pėsti, nešini šautuvais ir pasiramsčiuodami lazdomis. Jie buvo labai išvargę, alkani ir baisiai apiplūšę. Kur tik pamatę žmogų, šaukė: „Ei choziai, daj chleba i moloka. (Žmogau, duok duonos ir pieno)“. Praslinkus šioms daliniams, kurie pamažu ėjo pirmyn lazdomis pasiramsčiuodami, pasirodė pirmieji transportai.

Tai, ką mūsų žmonės pamatė, negalėjo savo akimis įtikėti: tai važiuo plentu mažyčiai vežimėliai, pakinkyti šunimis. Mūsų žmonės, žiūrėdami į šį šunų velkamą transportą, negalėjo suprasti, kodėl sotūs ir ginkluoti vokiečiai, aprūpinti autotransportu, bėga nuo alkano, nuskurusių, lazdomis pasiremiančių pėstininkų ir šunų velkamų transportų. Bet čia pat ne vienam prisiminė trumpi pašnekesiai su paskutiniaisiais vokiečių bėgančiais kariais. (Bus daugiau).

Savo mylimą sūnų VYTAUTĄ AUŠROTĄ ir panelę SIGITĄ JONAITYTĘ,

kuriančius šeimyninį židinį, melddami Visagalinčiojo palaimos sveikina ir linki lai mingo, gražaus gyvenimo, Tėvai.

N. Yorkas, 1950. X. 18.

Mielą dieverį, savo mylimą brolių ir gerąjį dėdę VYTAUTĄ AUŠROTĄ ir panelę SIGITĄ JONAITYTĘ,

žengiančius į lietuviškos šeimos židinį, sveikina ir linki, kad jų rytojus būtų visada apšviestas nenusileidžiančios saulės spindulių ir Aukščiausiojo rankos globojamas.

Veronika, Bronius ir Rimvydas.

N. Yorkas, 1950. X. 18.

dažniausia likviduojamas. To dėl „sovietiniai parlamentai“ paprastai patvirtina valdžios, kurią diriguoja viena kmounistų partija, jau padarytus darbus už tai ją giria, žinoma, tiktai kaip vykdytojus partijos ir vienintelio „neklustamojo vado“ Stalino, kurio jokiu atveju negalima užmiršti, kurio vardą visada reikia galimai gražiau minėti.

Todėl ir Lietuvos „liaudies seimas“ faktinai jau tiktai tvirtino tuos faktus, kurie buvo padaryti, dažniausia vadinamais „įsakais“, kuriuos oficialiai pasirašo tarybos prezidiumo pirmininkas ir sekretorius. Taip yra Maskvoje, taip yra visur kitur, kur šeimininkauja Maskvos agentai: Lietuvoje, Lenkijoje, Bulgarijoje ir tt.

Todėl Lietuvą okupavus, tuojau pasipylė jau minėtieji „įsakai“.

1940 m. rugsėjo 24 dieną buvo nusavintas kilnojamas ir nekilnojamas turtas visų tų asmenų, kurie nuo okupacijos pasitraukė užsienius.

Nusavinimai.

Rugsėjo 27 — 28 dd. nusavinta 1.131 Lietuvos prekybos įmonė su 400 milijonų Litų apyvartos kapitalo. Tokiu būdu nusavintos visos įmonės, kurios turėjo 150 tūkstančių Litų metinės apyvartos. Be ko kita buvo nusavintos tokios įmonės kaip „Sakalo“, „Šv. Kazimiero“, „Dirvos“, „Šviesos“, „Žinijos“, „Varpo“, „Žaibo“, „Vilties“, „Vaizdo“ bendrovės ir draugijos.

Įdomu, kad nusavintos ne tiktai akcinės bendrovės, bet ir kooperatyvai, kaip mokytojų kooperatyvas „Spaudos Fondas“, spaustuvės darbininkų kooperatinė „Raidės“ spaustuvė, kooperatyvas „Parama“ ir tt. Į daugelį šių bendrovių buvo įdėtas Amerikos lietuvių kapitalas, kurį tokiu būdu pasi-

bolševikų pasirodymas.

Vos pasitraukus vokiečių kariuomenei, 1944 m. liepos m. Zarasų - Kauno plentu pasirodė rusų kariuomenės daliniai. Iš pradžių pasirodė pėstininkai. Jie ėjo pėsti, nešini šautuvais ir pasiramsčiuodami lazdomis. Jie buvo labai išvargę, alkani ir baisiai apiplūšę. Kur tik pamatę žmogų, šaukė: „Ei choziai, daj chleba i moloka. (Žmogau, duok duonos ir pieno)“. Praslinkus šioms daliniams, kurie pamažu ėjo pirmyn lazdomis pasiramsčiuodami, pasirodė pirmieji transportai.

Tai, ką mūsų žmonės pamatė, negalėjo savo akimis įtikėti: tai važiuo plentu mažyčiai vežimėliai, pakinkyti šunimis. Mūsų žmonės, žiūrėdami į šį šunų velkamą transportą, negalėjo suprasti, kodėl sotūs ir ginkluoti vokiečiai, aprūpinti autotransportu, bėga nuo alkano, nuskurusių, lazdomis pasiremiančių pėstininkų ir šunų velkamų transportų. Bet čia pat ne vienam prisiminė trumpi pašnekesiai su paskutiniaisiais vokiečių bėgančiais kariais. (Bus daugiau).

Savo mylimą sūnų VYTAUTĄ AUŠROTĄ ir panelę SIGITĄ JONAITYTĘ,

kuriančius šeimyninį židinį, melddami Visagalinčiojo palaimos sveikina ir linki lai mingo, gražaus gyvenimo, Tėvai.

N. Yorkas, 1950. X. 18.

Mielą dieverį, savo mylimą brolių ir gerąjį dėdę VYTAUTĄ AUŠROTĄ ir panelę SIGITĄ JONAITYTĘ,

žengiančius į lietuviškos šeimos židinį, sveikina ir linki, kad jų rytojus būtų visada apšviestas nenusileidžiančios saulės spindulių ir Aukščiausiojo rankos globojamas.

Veronika, Bronius ir Rimvydas.

N. Yorkas, 1950. X. 18.

Mielą dieverį, savo mylimą brolių ir gerąjį dėdę VYTAUTĄ AUŠROTĄ ir panelę SIGITĄ JONAITYTĘ,

žengiančius į lietuviškos šeimos židinį, sveikina ir linki, kad jų rytojus būtų visada apšviestas nenusileidžiančios saulės spindulių ir Aukščiausiojo rankos globojamas.

Veronika, Bronius ir Rimvydas.

N. Yorkas, 1950. X. 18.

grobė Rusija ir jos komunistų partija.

Rugsėjo mėn. 29 d. rusų kariuomenė užėmė Telšių ir Vilka kunigų seminarijas.

viskio Tuo būdu buvo likviduotos visos kunigų paruošimo įstaigos. Bet tomis dienomis dar galėjo susirinkti visi Lietuvos vyskupai konferencijos.

Tikyba buvo eliminuota iš mokyklų, uždarytos visos kunigų ruošimos mokyklos ir užimti jų rūmai. Bet bažnyčių sovital dar nelietė, kaip kad daromoras su dideliu trukšmu, rėbar daro.

Visos „reformos“ buvo dakančia reklama, kaip ir dabar kad jie daro. Tokiu būdu daroma

Anot Runcės Dandierino:

Devyniese bulvę ten dalinos, Dešimtam gi liko tik lupynos... Bet...

Reik dėkoti Stalinui karaliui, Kad privalgė kaip didžiausiam baliui...

Iš adatos ten priskaldo... višą vežimą.

Visa tai Lietuvoje darėsi, kai vyko antras Pasaulinis karas, kuris kėlė vis didesnių rūpesčių ir komplikacijų. Ir Hitlerio geriausias draugas ir sąjungininkas Stalinas dėl to jau dinosi. Štai,

Spalių 9 d. Ribentropas pataria Schulenburgui prie progos

painformuoti Molotovą, kad gandai apie Rumunijos okupaciją esą netikri;

tik esanti pasiųsta vokiečių karinė misija, Rumunijos vyriausybei prašant.

Spalių 13 d. Ribentropas laiškė Stalinui apžvelgia padėtį nuo savo vizito Maskvoje rugp. mėn. 1939 m., pageidaujamas dar glaudesnių Vokietijos santykių su Sov. S-ga ir kviečia Molotovą į Berlyną bendrai politikai suformuluoti.

(Bus daugiau)

JUOKDARIAI...

„Pavietrė...“

A. Bimba rašo: „Graikijoje fašistinė pavietrė pasilaiko Anglijos ir Amerikos pinigais“.

Apie Graikijos fašistinė pavietrė žmonija dar negirdėjo. Graikijoje yra sudaryta vyriausybė, kurioje dalyvauja visokių partijų atstovai. Fašizmas, kaip ir komunizmas, yra totalistinis. Jis nepripažįsta kitų partijų, kaip ir komunizmas. O jeigu Graikijoje kabinetas yra koalicionis, sudarytas parlamentariniais pagrindais, tai jis yra demokratinis, ne fašistinis, ne totalistinis.

Ot, kas teisybė, tai Graikijos komunistinė „pavietrė“, tikrai pasilaiko Rusijos pinigais. Tam reikalui komunistai tikrai jau „nušėrė“ milijardus dolerių.

Bimba persą geležines pirštines.

Komunistai pamažu prisipažįsta prie visų savo valdymo žiaurumų ir prievartos.

Dabar A. Bimba nepatenkin tas, kad Amerikoje jaunimas laisvai eina į teatrus, žiūri filmų, klausosi radijo, seka televiziją. Dėl to, girdi, Amerikos „jaunimas eina velniop!“

A. Bimba, mat, siūlosi pirmuoju Amerikos cenzorium. Jis uždraustų filmus, radiją ir tt. Ir būtų taip, kaip Sovietų Rusijoje...

Ooo! A. Bimba gerai moko sovietinės santvarkos... Jis sumaniiau, negu Ježovas ir negu Jagoda paintų Amerikos jaunimą į geležines pirštines...

Kas vengia karo.

A. Bimba rašo: „Darbininkškosios šalys nenori ir vengia karo“...

Įdomu... Šiaurinė Koreja pagal Bimbą buvo buržuazinė, kapitalistinė šalis, todėl ir užpuolė pietinę... Kinija ir gaiti... Moka skaičiuoti: jeigu ne mums, tai ir ne jums... O gal „Laisvė“ pasidomės, kodėl Sovietai nepasitauria iš Lietuvos? Mandrapypkis.

Komunistų valdymo perlai.

Komunistai triūbijo, kad paeinus Seoulą, buvęs rastas blogai apšviestas kalėjimas...

O dabar Jungtinių Tautų organizacijos įėjus, pabėgus iš Seulo komunistams, rado ten kalėjimą, kuriame buvo prikimšta 11.000 klinkių, iš kurių 3.000 atsitraukiančių komunistų buvo nužudyti. Teajone rasta nužudytų 1.100, Vonsane rasta nužurytų apie 2.000 žmonių.

Nėr kas ir sakyti, kad komunistų valdymo perlai gražiau žiba, negu demokratų. Nėra ir palyginimo.

Mizara ir Krylovo pasakėčia.

Mizara apsidžiaugė geležė radęs: naujorkiški „Time“ ko respondentas iš Maskvos parvežęs žinių apie tai, kad Maskvoje vykstanti statyba, o prie Bieloruskojo vakzalo esanti ikaba, kuri raginauti pirkti auto mobilius...

Bet Mizara nemato, jog Amerikoje milijoni automobilių pagaminama ir jų vis dar trūksta. Valdžiai neraginant juos išperka. Mizara nemato, kad Amerika milijardus dolerių išleidžia statybai — ir mokyklų ir butų. Mizara nemato, kad JA V darbo žmonių gėrbūvis pakilo nepalyginamai. Sovietinis darbininkas ir dešimtos dalies to neturi. Mizara ir nametyto, nes jis, kaip toje Krylovo pasakėčioje, neįstengia pakelti galvos ir pamatyti tų vaisių, kuriais jis naudojasi...

Susirūpino Lībija.

„Laisvė“ bais patenkinta, jog Rusija reikalaujanti, kad iš Libijos pasitrauktų Sąjungininkų kariuomenė...

O, gal, „Laisvė“ prisimins kad Rusija kaip tiktai reikalavo, kad Libija jai būtų užleista? Kai negavo jos okupuoti, tai dabar reikalauja... O tie sovietiniai imperialistai... Moka skaičiuoti: jeigu ne mums, tai ir ne jums... O gal „Laisvė“ pasidomės, kodėl Sovietai nepasitauria iš Lietuvos? Mandrapypkis.

30-čiai metų nuo Vilniaus užgrobimo paminėti

RAŠO STP. KĘSGAILA.

Mus nuo mūsų žemės neatplėsi nei, dangau, nei, saule, nei mirtie!

(K. Bradūnas).
Šių metų spalio mėn. 9 d. suėjo trisdešimt metų nuo klas-tingo lenkų žygio — mūsų sos-tinės Vilniaus užgrobimo. Šią dieną Nepriklausomos Lietu- vos laikais mes minėdavome su dideliu susikauptimu ir protes- tu visam kultūringam pasau- liui dėl mūsų didžios skriaudos ir neteisybės. Tą dieną prie mū- sų tėviškės namų buvo kelia- mos trispalvės su gedulo kaspi- nais. Iš visų krūtinų skambė- davo šūkių: „Ei pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim!“ Tą dieną vienai minutei sustodavo bet koks darbas, bet koks judė- jimas, kaip mieset, taip ir toli- miausiam Lietuvos kraime. Nuo žilagalvio senelio iki mažiausio vaikučio visi ryždavosi nepalūž- tamai kovai už amžinąją sostinę Vilnių, kovai už tiesą...

Užėina sunkūs okupacijos ir teroro metai. Lietuva, jau de- šimt metų kartoja šv. Rašto žo- džius: „O jūs visi, kurie pro ša- lį einate, atkreipkite dėmesį ir žiūrėkite ar yra kur toks skaus- mas, kaip mano skausmas...“ Lietuvos sūnūs ir dukros karo audrų išblaškomi po platųjį pa- saulį. Pasilikusieji tvolyneje bai- giami išduoti, ir tik bolševiki- niam terorui žinomais kitais bū- dais išnaikinti. Stovime neiš- vengiamo trečiojo pasaulinio karo išvakarėse.

Tikime Vakarų pasaulio ir tiesos pergale. Kartu tikime ir Lietuvos Nepriklausomybės at- statymu. Su Nepriklausomy- bės atstatymu vėl kils mūsų sienų klausimas. Mūsų kaimy- nai vėl pradės kelti savo klas- tingas pretenzijas, kaip ir Ma- žąją Lietuvą, taip ir Vilniaus kraštą. Mažosios Lietuvos vo- kietininkai, pabėgę į Vakarų Vokietiją, jau viešuose suvažia- vimuose reikalauja „Freistat“ o“, o lenkų generolas Anders, važinėdamas po Kanados ir Jungtinių Amerikos Valstybių centrus, neabejotinai su lenkų egziliinės vyriausybės žinia, tei- gia, kad lenkai ir toliau kovos už rytų sienas su Lvovu ir Vil-

niumi. Hitlerinės Vokietijos tragedija neužtektinai pamokė lenkų vadus, kokio galo susilau- kia tos tautos ir valstybės, ku- rios nori pavergt ir valdyt ki- tas tautas.

Šių visų faktų akyvaizdoje prisimindami mūsų trisdešimt metų vedamą kovą dėl Vil- niaus, turim dar labiau tai ko- vai pasižvest, tai kovai būti pa- siruošę. Mes turim kiekvien- a progą kelti šalia Nepriklaus- mybės atstatymo ir Vilniaus klausimą. Mes turim kiekvie- nam svetimtaučiu aiškinti, kad Vilnius yra Lietuvos sostinė, ne vien dėl to, kad jis yra įkur- tas Lietuvos kunigaikščio Ged- imino, bet kad Vilniuje yra visų mūsų sumanymų ir darbų pradžia ir tesėjimas: 1520 m. pradeda veikti pirmoji Lietu- vos spaustuvė, 1529 m. pasiro- džia Lietuvos statutas, 1579 m. įsikuria pirmasis Lietuvos uni- versitetas, 1582 m. įsikuria ku- nių seminarija, 1904 m. Vil- niuje pasirodo pirmasis mūsų dienraštis „Vilniaus Žinios“, 1905 įvyksta Didysis Vilniaus Seimas, 1907 m. Vilniuje įsiku- ria lietuvių mokslo draugija, 1907 m. Vilniuje pradeda dar- bą pirmoji mūsų vieša ir legali pradžios mokykla. Vilniuje mū- sų operos užuomazga, Vilniuje pirmasis dailininkų sambūris, Vilniuje pirmasis teatro jubi- liejus, Vilniuje pirmoji knygos ir dailės paroda. 1915 m. pra- deda dirbti pirmoji grynai lie- tuviška gimnazija ir pagaliau — Vilniuje 1918 m. vasario 16 d. paskelbiama Lietuvos Nepri- klausomybė.

Mes turime niekad neužmirš- ti visas tas aplinkybes ir tą klau- simą, kurios pasėkoje buvo iš- mūsų Vilnius pagrobtas. Ypač tai taikytina mūsų jaunajai kartai. Tiesa, mes savo tarpe turime garbingų savanorių — kūrėjų, kurie yra tų įvykių gyvi liudininkai, kurie, būdami pu- nuogiai ir alkani, su ginklu ran- kose, priešinosi smurtui ir klas- tai. Bet jų eilės smarkiai retė- ja. Jų vieton turi stoti priau- gančioji mūsų karta. Neturint lietuviškų mokyklų, tėvų yra šventa pareiga iššamoninti savo

Žymusis Kanados lietuvių muzikas dirigentas Adolfas Narbutas, garsinąs lietuvių dainą ir kelias jos meną daugiausia Toronto mieste ir apylinkėse, neseniai vedė Danutę Sabaliauskaitę, iš JAV, ir ten ruošiasi persikel- ti gyventi.

Toronto A. Narbutas vedė jau kelis chorūs — bažny- tinį, kuris puošė ir kelė lietuvių bažnyčios pamaldas. Vėliau A. Narbutas vedė Toronto lietuvių vyrų chorą, kuris yra net plačiau koncertavęs. Pagaliau A. Nar- butui tenka vesti ir KL Bendruomenės Toronto Apy- linkės mišrųjį chorą, kuris gražiai pasireiškė Toronto parodos metu tautų festivalyje.

Tenka pasidžiaugti, kad Toronto lietuviai, o ypač jau- nimas, entuziastingai puoselėja lietuvišką dainą šia- pus Atlanto ir palinkėti dirigentui muzikui Adolfui Narbutui, įžengusiam į naują gyvenimą, gražiausios klo- ties ir įkvėpimo tam darbu, kuris kelia ir žmogaus ver- tę, ir tarnauja tautai, ir bendrai yra gražus darbas.

vaikams šiuos rašytojo Vaiž- ganto žodžius: „Vilnius lietu- viams niekuo nepakeičiamas. Vilniaus šimtų metų neišbrauk- si, lietuvių valstybės nuo vakar dienos nepradėsi. Vilnius — būtinoji tikrosios, etnografinės Lietuvos dalis. Vilnius yra raktas visų Lietuvos dalių du- rims atrakinti“.

Minint Vilniaus užgrobimą, negalime neprisiminti ir to fak- to, kada Vilnius pačių lenkų bu- vo pripažintas Lietuvai. Pirmiausia tai 1920 metų liepos 14 d. lenkų kariuomenei, adminis- tracijai ir veikėjams besitrau-

kiant nuo priartėjančių prie- gant žodžius: „Vilnius lietu- viams niekuo nepakeičiamas. Vilniaus šimtų metų neišbrauk- si, lietuvių valstybės nuo vakar dienos nepradėsi. Vilnius — būtinoji tikrosios, etnografinės Lietuvos dalis. Vilnius yra raktas visų Lietuvos dalių du- rims atrakinti“.

— Kai žandarai, susėdo už- gerti didelį laimikį, aš pro da- boklės langą bruktė ir pabė- gau, ir tiesiai į Svedasų baž- nyčią. Ir jįsmačiau didelėje žmonių minioje. Taip ir išsi- slapsčiau iki rudens. Kai susi- tikau vėl mokslinčius, jie man ir sako: „Bėk už grynųjų... Ten jau daug yra mūsų žmo- nių. Gyvensi! O čia nuo žan- darų neturėsi ramybės ir dar gali pagauti ir teisman atiduoti“. Aš ir pabėgau. Su svetimiu pasu. Paskui tą pasą grąžinau jo savininkui.

— Kaip gi per sieną persi- kraustei?
— Aš esu iš Daukų kaimo, Šimonių valsčiaus. Tas kaimas buvo ant ribos Svedasų ir Šimonių valsčių. Tai turėjau vykti prie sienos. Ten man nu- rodė vietą, kur už 6 rublius ma- ne pervėdė į Vokietiją. Taip ir atsidūriau Anglijos Londone, Paskui gyvenau Škotijoje, o į Kanadą persikėliau 1906 me- tais. Čia tada lietuvių buvo ne daug. Na, dirbau kaip kriau- čius ir kitokius darbus.

— O dabar ką veikiate, — teiraujuosi šį jau seną, nedagir- dintį ir prastai matantį tautie- tį, kuris tikrai jau niekur „ša- poje“ negali gauti darbo.
— Na gi vaikščioju po „lai- nes“ ir rankioju šakalius, „reg- sus“ (skudurus)... Kokį do- lerį užsidirbu ir gyvenu... — liūdnei, bet likimui pasidavęs, atsako senukas. Ir tikrai, jo kiemelis ir pašiušęs užkrautos visokiais dalykais: imbrikai, linoleumo ritiniais, visokiais gelžgaliais ir kitokiais daiktai- s.
— Man pasakojo, kad kaž- kas jums vaidinosi? — bandau nukreipti kalbą nuo nemalo- nios šeimnininkui temos.
— Tai baikos...
— Kokios gi baikos, jeigu

Pavergtoje Lietuvoje

Skundžiasi nemokšomis direktoriais

„Tiesa“ ir kiti bolševikų laik rimtas klaidas savo darbe. Ji rašciai džiaugėsi, kad iš visų pažeidė tarybinio darbo įstaty- Lietuvos imonių bei fabriku bū- tus pašalinti senieji vadovai ir kad patys darbo žmonės turi- tinės įmonės principus. Kauno miesto komitetas, užuot padė- jęs vadovai, pasiskubino ją nu- imti“.

Negeresnis esąs ir kitas di- rektorius — Stasys Baronas, kuris netgi užgniauzęs bolše- vikiškas taip būtiną stachanovi- ninkų judėjimą, gi pats visiškai užmiršęs pasimokyti „polit gramatos“. Maža to, jis mėgė- ginti smetoninio teismo valdi- ninką Žukauską ir tulą Marti- naitienę, smetoninės kariuome- nės aukšto karininko žmoną.
Negeresni esą ir rusai kolo- nistai. Taip „Vilko“ kailių su- vimo fabriko direktorium buvęs paskirtas Korotajevs, ku- ris įmonės apsaugą patikėjęs smetoniniam policininkui Ta- mošiūnui. Gi pramonės sky- riaus vedėjas drg. Jegorovas as meniškai skyręs netinkamus ūkinius vadovus. Viso to pa- sėkoje fabrikuose nesą tvark- os ir labai dažnai vykstančios vagystės.

— Lietuvos komunistinio jaunimo Vilniaus miesto sek- torium paskirtas rusas Fedo- rovcevas.
kuris rugsėjo mėn. perėmė visą priskiriamas Lietuvai, jau po Vilniaus valdžią. Šiuo metu dvi- jų dienų — spalio 9 d. len- kai šią sutartį niekšingai sulau- žė. Pilsudskio įsakytas gen. Želigovskis inscenizavo „vilnie- čių sukilimą“ ir jėga užgrobė Vilnių. Vėliau net ryžosi už- imti ir Kauną, bet ties širvin- tais ir Giedraičiais gavę lemia- mą smūgį, nuo to atsiskakė.

Tai gi, mūsų amžinosios sosti- nės netekimas yra nedaugiau- nemažiau, kaip smurto ir jė- gos faktas. Tačiau ne vienas lietuvis, kur jis bebūtų ir ko- kiose sąlygose begyventų, nie- kad nesutiks su Vilniaus nuo Lietuvos atskyrimu. Tik stip- rėkime dvasioje, kad atėjus rei- kiamam momentui galėtume dažnai girdimus dainos žodžius įgyvendinti:
Ir sustos prie vyro vyras,
Žygi priešaiska parems,
Sudrebės po kojom žvyras,
Užtvarys nebus kelias,
Už kalnų karalių takas,
Vilnius vėl priglauks pulkus...
p. Rokas man pasakojo, kad Jums čia labai vaidinosi?...

— Rokas? Aaa... Jis pas- mane čia rūsį laikė, dešras čia darė. Jis pasakorius... Jis mo- ka papasakoti...
Iš šio atsakymo susidariau išpūdį, kad Povilas Braknys yra nepaprastai švelnios, jaut- rios sielos asmenybė. Jis ne vie- nu negražiu, „storesniu“ arba „stipresniu“ žodžiu apie nieką neatsiliepė.
— Bet patarlė sako: „Nė- ra dūmų be ugnies“. Tai, gal, ir vaidinimosi pasakoms buvo kokia priežastis?
— Pas mane rūsį gyveno Adomas. Pavardės jo neatsi- menu. Jis mėgdavo išgerti. Tai kai mirė, nebuvo kuo palai- doti. Kol aš sukolektavau kiek pinigų, praėjo ketvertas dienų. O jis vis gulėjo rūsį. Tai kai- mynai galicijonai ir sako, bū- davo, kai aš tik pasirodau: „Adomas“, girdi „vaikščio- ja“... Gal iš to ir kalbos nu- ėjo...
— Ar Tamsta priklausai ar priklausai kokiai organizacijai?
— Ne. Esu nepartinis. Jo- kiai arganizacijai nepriklaus- iau ir nepriklausau. O gaila, kad nepriklausiau... Bet jau vėlu... Tik gal mirtis mane už miršo...
— Ooo, ji visus pasiima. Bet Tamsta gyvenasi 100 metų, — padrašinuo, matydamas ju- rų senuką, kuriam, gal, tiktai priežiūros trūksta. O jis gi „sin- gelys“ — viengungis...
— Na, ką gi, va, regis Leš- kevičius, kuris mirė prieš kelis metus, išgyveno daugiau kaip 100 metų.
— P. Savickas sakė, kad Tamsta turis vargonus?
— Turiu. Ir smuiką turiu.
— Tai, gal, Tamsta pagro- tum?
— Kad va gi aš neapsitvar- kęs, — teisinasi šeimnininkas. —

Kaip Kanadoje kūrėsi lieuviai

SU JONU SAVICKU VYKSTAME PAS POV. BRAKNĮ

9. Nors p. J. Savickas gana daug abejojo, ar mes surasime Povilą Braknį, tačiau pasiro- dė, kad kelionė buvo nesudė- tinga: Atwater autobusu ligi St. Catherine, jį ją ligi Fronte- nac ir šios tramvajum ligi St. Zotique.

Išlipęs iš tramvajaus, p. Sa- vickas turėjo gerokai pasidai- ryti, kol atpažino vietovę, ne- paprastai pakitusią per 15 me- tų. Nuo Iberville gatvės mes pasukome į dešinę ir p. Savic- kas ėmė dairytis į vadinamas „lainas“, nes, kiek jis prisime- na, p. Braknio namelis buvo sklypo „beke“ — prie „lainos“.

— Kaip čia viskas pasikei- tė! Kaip viskas kitaip atro- do!... — vis kartojo mano va- dovas. Bėeidami St. Zotique gatve, išėjome į lauką, apžė- lusį aukštom piktžolėm. Šen ir ten tas laukas buvo jau išdaly- tas ir vietomis jau išvestos gat- vės. Kažkurios gatvės jau ap- statytos. Namai dar visai nau- ji: vieni dar tiktai baigiami sta-

tyti, kiti jau pradėdami gyven- ti. Ties tais namais, naujoje Paradiese gatvėje, būriuojasi žmonės, apžiūrinėję namus. Čia kaip vėliau sužinojau, namus stato saviv-bės kontraktoriai. 6-šių ruimų butas, išdėstytas per du aukštus, kainuoja 9.000 dolerių. Gaunamas įmokėjus 2.000, o išsimokėjimas po 45 dol. per mėnesį.
P. J. Savicko tai nedomina. Jis žvalgosi ir nori atpažinti P. Braknio gyvenamąją vietą. Jis, staigiai pasisukęs, sako:
— Grįškime! Man regis, jis gyvena šioje lainukėje, — jis sako ir suka į užpakalinę gat- velę.

Ir tikrai. P. Savickas netru- kus iš lainos pasuka į kiemą, kelia vartelius, ir mes atsiduria me nedideliame kieme.
— Čia! Čia! — sako p. Sa- vickas, o mus tuoju apsupa lie- tuviai. Čia, pasirodo, jų gyven- nama dideliu būriu vienoje vie- toje.
Mes tuoju teiraujamės Po- vilo Braknio.

KALBAMĖ, GROJAME IR DAINUOJAME SU POVILU BRAKNIU.

— Povilai, kur tu? — šau- kia p. Savickas. — Ir pro uždul- kėjusius rūsiu stiklus subaluo- ja žili ūsai, kai veido rūsiu tam soje beveik nematyti. Tiktai kai žilų ūsų savininkas visai prisitartina prie stiklo, jau ma- tomas ir veidas.
— Sveikas, Povilai! — še- imininką sveikina svetys, tačiau pirmojo vis dar neatpažinsta- mas.
P. Braknys stovi, lyg apstul- bęs ir žiūri pro langą, stengda- masis įžiūrėti nelauktus atei- vius.

— Tai, kas gi jūs esate? — jis teiraujasi.
— Nagi, Savickas, Jonas...
— Aaa!... seniai, seniai jau matėmės...
— Tiesa, kad seniai, bet...
— Kaip gi jūs čia dabar?...
— Mes pas Tamstą, p. Brak- ny, — įsiterpiu ir aš. — Mes norime su Tamsta pasikalbėti.
— Kaipgi tave pasiekti? — teiraujasi mano palydovas.
Povila s Braknys vėl dingsta už uždulkėjusių rūsiu langų ir netrukus išėina į kiemelį, ku- ris supa jo namelius. Ateina

dar daugiau kaimynų ir kai- minkų, ir mes kolektyviškai imame šnekėtis.
— E, jau mūsų Poviliukas truputį neprisižiūri, — sako kaimynai, su užuojauta žiūrė- dami į gana vargingai atrodan- tį senuką.
— Negerai matau ir nepri- girdžiu, — teisinasi šeimnin- kas. — Senatvė... Jau 81-mi...
Ilgai nelaukiant, mes ir pra- dedame šnekėtis apie reikalą. Aš teiraujuosi apie jo išvykimą iš Lietuvos.
— Matai, Tamstą, aš buvau kriaučius. Tai turėjau pažin- čių su mokslinčiais. O moks- linčiai man duodavo visokių knygų.
— Kokių knygų, — man tai yra įdomu?
— Nagi: Krumplių Jonas, Alksnių Kazys, Genių Dėdė, Prancūzų revol-ja ir dar visokių atsišaukimų, proklamacijų, — prisimena Povilas Braknys. Ir minutei sustojęs susigalvo- ja, tartum prisimindamas tas Lietuvos vietas, kur jis, jaunas kaimo siuvėjas „vandravojo“, kur tas knygas ir proklamaci- jas gaudavo ir kur platindavo. Paskui jis sako:
— Tai buvo Rusijos caro lai- kai. 1901 metais per patį Šven- tą Petrą mane policija ir paga- vo su tom knygom ir proklama- cijom... Nuvežė į Svedasus ir į „džėl“!... Atidavė mane... ir niekaip p. Braknys neprisi- mena „načelniko“ titulo. Sa- kau:
— Pristavas?
— Ne. Didesnis...
— Ziemskis?
— Ne. Dar didesnis... Žan- daras! — pagaliau jis atsime- na. Matyt, p. Brakniui tikrai buvo baisūs žandarai, kad tik- tai tam tikros rūšies eilinis poli- cijos tarnautojas atrodė aukš- tesnis už pristavą ir net ziem- kį, kurie carinėje Rusijoje bu- vo jau dideli valdininkai. Ir

(d. d.)

Dailininko P. Puzino laimėjimas

Spalio 13 d. Graikų Teatro patalpose buvo atidaryta šeštoji metų Los Angeles miesto meno paroda. Pirmą kartą šioje parodoje ir lietuviui dailininkui, Povilui Puzinui, teko užimti vieną iš garbingiausių vietų.

Metinė Los Angeles ir apylinkių meno paroda čia paruošiama ypatingu būdu. Jai ruošiasi visi miesto ir jo artimesnių bei tolimesnių vietovių dailininkai ir skulptoriai, iš anksto įteikdami savo darbus specialiai žinovų ir meno autoritetų jūry komisijai. Kiekvienais metais šiose rungtynėse dalyvauja maždaug per 2.000 menininkų. Komisijai kiekvienas dailininkas ar skulptorius gali pristatyti ne daugiau kaip po tris darbus. Po to prasideda si jojimas.

Komisija kiekvienais metais yra numaciusi normą priimti ir paroda tik ligi 200 darbų. Į tą skaičių šiais metais pateko pirmas lietuvis dailininkas Povilas Puzinas, kurio į parodą buvo priimti visi trys darbai.

Išrinktiesiems 200 darbų komisija skiria tris premijas ir tris garbės pažymėjimus (Honorable Mentions). Tam tikslui komisija pradžioje parenka 17 kandidatų. Į tą skaičių buvo parinktas ir dailininkas Puzinas. Atliekant paskutinį si jojimą, Puzinui buvo paskirtas pirmasis Garbės Pažymėjimas, taigi, ketvirtoji garbės vieta parodos dalyvių tarpe. Trys pirmosios premijos buvo paskirtos amerikiečiams.

Dailininkas Puzinas šių metų parodai įteikė tris didelio formato aliejinės tapybos kūrinius: Pabėgėlę (kuri buvo apdovanota), Moters aktą ir Žvejų uostą. Visi trys kūriniai išstatyti parodoje. Pasiekus tokį laimėjimą, Puzinas gavo daug sveikinimų iš vietos amerikiečių dailininkų. Ypač buvo susidomėta pabėgėlės paveikslu, pripažįstant, jog jis labiausiai atitinka „laiko dvasią“. Paveiksle vaizduojama lietuvių tremtinė su kūdikiu...

Šis lietuvių dailininko laimėjimas ypačiai pažymėtinas ne tik dėlto, kai tai gražiai prisideda lietuvių vardui propaguoti kitataučių pasaulyje, bet lygiai

ir dėl to, kad mūsų dailininkui teko nurugti tokią daugybę kitų kandidatų ir įgyti pripažinimą iš tokios jūry komisijos, kuri pirmoje vietoje palaiko savuosius ir tik tam tikros meninės krypties atstovus, nuo kurių mūsų realisto dailininko kūryba yra gerokai skirtinga.

Dailininkas Povilas Puzinas ateina pavasarį yra pasiryžęs suruošti Los Angeles atskirą savo kūrinių parodą. Jau geras pusmetis, kai jis tam tikslui labai intensyviai dirba ir jau yra užbaigęs didesnę kūrinių dalį. Lieka šiltai palinkėti mūsų dailininkui pelnyto pasisekimo. — b. r.

Garsusis Alice Stephens-Steponavičienės mergaičių choras, kuris, Dainos draugijos pakviestas, Toronto Eaton auditorijoje koncertuos spalio 28 dieną. Šis koncertas yra žinomas ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių tarpe turi labai gerą vardą. Dešinėje — p. A. Steponavičienė — choro vado vė ir dirigentė.

Montrealio latvių teatras

Spalio 21-ji Montrealio latviams yra didelė diena, kada įvyksta seniai lauktasis teatro vaidinimas. Statoma latvių dramo klasiko Rudolfo Blaumanio populiaroji komedija, „iš saldžiosios bonkos“. Vaidinimas įvyksta Carpenters & Joiners United Brotherhood of America Headquarters salėje 3560 St. Laurent Blvd., spalio 21 dieną 7,30 v. vakare.

Teatro menas latvių tautoje yra giliai išsiskojęs. Nėra Latvijoje miesto, kur nebūtų teatro. Ypač latvių baletas menas buvo pasiekęs aukštą lygį ir jį baletu menininkų gastrolės vakarų Europoje susilaukė didelių laimėjimų. Taip pat Rygos opera ir Dramos Teatras, remdamiesi senojam scenos meno tradicijomis, nepriklausomybės laikais pasiekė aukštą lygį.

Rygoje veikia keli Dramos Teatrai. Pažymėtini iš jų Valtinibinis Tautinis Teatras ir Dailės Teatras. Didžioji profesionalų teatralų dalis dabar yra išsklydusi po visą pasaulį. Kur tik jie benuvykta, visur steigiami teatrai. Taip Vokietijoje buvo du latvių dramos teatrai, kuriuose darbuositi tremties profesionalai, teatro menininkai.

Montrealio latvių teatras yra laimingas, turėdamas savo tarpe Rygos tautinio Teatro ir Dailės Teatro garsuosius scenos menininkus. Jau prieš dvejus metus jie pradėjo scen. darbą Montrealyje, pastatydami jaunųjų laikų žymiausio ra-

šytojo Martyno Ziverto veikalus. Vaidintojų grupė šiuo metu pasipildė keliais profesionalais ir išsivystė į stiprų meninį vienetą. Pažymėtina yra Rygos Valstybinio Tautinio Teatro menininkė Irma Graudina, kuri taip pat ir Vokietijoje įsigijo didelį latvių visuomenės palankumą. Teatras yra jos meninė vadovybė ir ji pati dalyvauja vaidinime. Pastaruosiu metu prie ansamblio prisidėjo Rygos Dailės Teatro aktorė Alma Mača, kuri spalio 21 d. pastatyme vaidins pagrindinę rolę. Šią rolę ji yra vaidinusi dar būdama tėvynėje.

Rudolfas Blaumanis yra latvių teatro klasikas. Jo veikalai yra giliai išsiskoję latvių tautoje. Blaumanis yra giliai supratęs latvių ūkininko sielą ir gyvenimą. Jo sukurtieji charakteriai yra giliai latviški, todėl ir yra suprantamas jo veikalų populiarumas latvių tautoje. Veikalas „iš saldžiosios bonkos“ yra viena iš jo geriausių komedijų, kurioje pamatysime tikrą latvių kaimo gyvenimą su jo džiaugsmiais ir vargais. Dekoracijos ir kostiumai pagaminti pagal menininko Viktoro Laivinio piešinius.

Patariama ir lietuviams tautiečiams gausiai atsilankyti į šį vaidinimą, nepraleidžiant retos progos. Tuo sustiprinsime dvasinį ryšį su mūsų broliškąja tauta. Glaudesnis bendradarbiavimas sustiprins mūsų bendrąją laisvės kovą.

— Kas ta ponija, — paklausiau.

— Tai mūsų stovyklos vedėjo žmona, atsakė senutė.

— Jos pirmą vyrą, kaip šneka, sušaudė. Sako geras žmogus, karininkas buvęs... Dabar ištekėjo už kito; atrodo, laiminga. Galėjo palaukti, Dievas žino, dar gali sugrįžti pirmasis... Nebetokios šių dienų moterys... Anksčiau išlaukdavo po dvidešimt metų, kol grįždavo iš caro kariuomenės, — linguodama galva užbaigė senutė.

Kaip visi duomenys rodė, ji buvo to kario motina, nuo kurio aš buvau nuvilkęs rūbus ir paėmęs jo liūdįmą. Išgirdusi tą pavardę, ji ir atėjo, galvodama: gal kartais sūnus, ar giminė...

Aš pradėjau gaudyti orą, kaip į krantą audros išmesta žuvis. Išdžiūvusi mano krūtinė neatgavo kvapo. Sąžinės ir skausmo slėgiamas, kiek patylėjęs, atsakiau:

— Tos ponios vyras tikrai negrįš. Jis žuvo amžinai, o dėl tamstos sūnaus nieko negaliu pasakyti...

— Dar lauksiu... — nesulaukusi mano paguodos nei pritarimo, braukdama ašaras išėjo senutė. Išėjus jai, aš pasijutau žiauriai pasielgęs, beviltiškai viskuo apviltas. Gal voju, kad toliau gyventi taip nebeįmanoma. Aš turiu bėgti, bėgti kaip greičiau iš čia... Rankomis suspaudęs galvą kritau į savo guolį. Vėl man atėjo mintis: „Ne!“ Ir dar kartą „ne!“ Pirmą aš turėjau pabučiuoti savo sūnų ir tada dingti.

Atsistojau prie lango ir žiūrėjau į būrį žaidžiančių vaikų. Vienas buvo su mėlynomis kelnaitėmis ir baltais bateliais, atrodė, kad tas pats, kuris vakar bėgo priekyje laimiosios poros. Išėjęs laukan, atsiedau prieš saulę ant suoliuko. Kad patraukčiau jų dėmesį, veidrodo pagalba, saulės spindulių vaikams ėmiau šviesti į akis. Bematant vaikai apstojo mane. Numatytas berniukas visu panašumu buvo atsivadėjęs į mane: tiesi nosytė ir akys mėlynos.

— Kaip tu vadini, berniuk, — kreipiausi į jį.

— Vytautas Didysis, — sutrenkdamas kulnėmis, karišku mostu, atsakė berniukas. Ranka pasiekdamas jį, prisitempiau arčiau savęs ir garbanuotą galvutę prispudęs prie krūtinės, lūpomis paliečiau jo kaktą.

— Auk, Vytuk, būk geras, mylėk mamytę, kaip ją mylėjo tavo tėvelis...

— Mano tėvelis yra geras, jis man nupirko sidabrinį arkluką ir žada dar nupirkti, — nuleidęs akutes kalbėjo vaikas.

— Vytuk, ne tas tavo tėvelis, tu turėjai kitą tėvelį, — neiškentęs pasakiau. Ką būtų sakęs ar daręs kitas mano vietoje, nežinau. Praėjęs laikas buvo mano nenaudai. Su kiekviena praeinančia valanda, lyg upę viską ryančią, mečiau, kaip ššviną sunkius savo gyvenimo paskutinius trupinius, kurie krisdami net nesujudino drumzlinio vandens paviršiaus. Aš nežinojau kaip toliau eigtis. Dar kartą paglostęs vaiko galvutę, bėgte įbėgau į savo „kambarį“.

Margumynai

ARKLYS NUGALĖJO GARVEŽI.

Prieš 120 metų JAV, tarp Ellicots Mills ir Baltimorės įvyko įdomios lenktynės arklio su garvežiu. Arklys buvo senas, o garvežys naujas — pirmasis Amerikoje. Ir arklys ir garvežys vežė po vežimą 13 mylių, kurios skiria suminėtąs vietas. Garvežys jau buvo pralenkęs arklių, bet jam nukrito diržas, ir kol mašinistas jį uždėjo, arklys jau buvo... laimėjęs lenktynes. Tokia prieš 120 metų buvo Amerika.

TARVALSTYBINĖ KEISTENYBĖ.

Ten, kur dabar eina tarp Kanados ir JAV siena, kažkada su sikūrė du miesteliai — Rock Island Kanados pusėje ir Derby Line JAV pusėje. Kadangi siena nebuvo nustatyta, tai miesteliai ilgainiui susiliejo. Bet 1924 m. buvo praversta aiški siena. Ir kas gi pasirodė: daugelis namų liko padalyti pusiau. Todėl dabar yra taip, kad viena kalvė taip padalyta, kad kalvis dumplėmis kaitina geležį Amerikoje, o ant priekalio kula Kanadoje... Kitų namai taip siena perkisti, kad miegamasis yra Kanadoje, o valgomasis — Amerikoje... Ir būtų nieko, bet kimba visoki maitininkai... Jei lovas pirka Amerikoje, tai ir laikyk „amerikoniškoje“ namo pusėje... Todėl ar negeriau būtų visai sieną panaikinti?

KARVĖ SU DIRBTINE KOJA

Jutlandijoje veislinė karvė nusilaužė koją. Ūkininkas, vertindamas jos produktumą, pritaikė jai dirbtinę koją, ir karvė gražiausiai gyvena ir nenustoja savo našumo.

GYDANČIOS KASYKLOS.

Austrijos auksakasiai, kurie Alpių kalnuose dirba, pastebėjo, kad dirbė jose reumatizmu sergą darbininkai, pagijo. Gydytojai ištyrė šį reiškinį ir nustatė, kad reumatizmą pagydo radioaktyvūs mineralai, kurių tose kasyklose yra.

— Amerikoje kasmet gimdo per 100 tūkstančių merginų vaikus, kuriems auginti ir auklėti valstybė turi išlaikyti didžiules įstaigas.

KANADA KASMET ĮSILEIS 150.000 IMIGRANTŲ

Kanados valdžia esanti nusistačiusi kasmet įsileisti 150.000 naujų ateivių. Bet kasmet programa neįvykdoma. Perna į Kanadą teįvažiavo apie 90.000 o šiemet per pirmąjį pusmetį — tiktai apie 40.000. Todėl Kanados valdžia pasiuntė Europon savo delegaciją, kuri paieškos ten tinkamų imigrantų.

BESIDOMINTIEMS LIETUVOS ISTORIJA

Lietuvos Istorija gaunama šiuo adresu: Patria, 45 St. John's Pl., Stamford, Conn, U. S. A.

Manyje kilo bausis kerštas. Kokie niekšai drįso pasityti iš žmogaus? Vieni ėjo viską naikindami, o kiti išlindę iš palėpių atsigulė į siaube dingusiųjų šiltas lovas. Prakeiktos moterys! Jūs dar drįstate žiūrėti vyrams į akis, akiplėšiška sakydamas, kad mes neištikimi. Per tuos metus aš nepažvelgiau nė į vieną, nors tų silpnavalių sijonuotų su tvėrimų pasitaikė begalės. Širdyje aš buvau ištikimasis duotam žodžiui. Ir kam viskas galų gale? Tą turiu išspręsti. Jei aš negailiu naudotis tegul ir kitas nesinaudoja mano gyvenimu. Vieną kartą miręs, antrą kartą mirsiu lengviau, bet ir jis...

Su ta mintimi aš išėjau į miestą. Kaip beprotis, ilgai klaidžiojau gatvėmis. Grįžau vėlai naktį. Per tą laiką mano galvon jokio išteisinimo nebuvo atėję. Kažkas turėjo įvykti baisaus.

Kad nesigirdėtų durų girgždėjimo, iš žmonių nevaikštomos pusės išėjau langą. Naktis buvo tyli. Dangus švietė mėnulio pilnatis. Numetęs švarką, bandžiau lipti. Šokant lauko pusę, kažkas už kaklo mane pritrenkė prie sienos. Kai ranka griebiau atsipalaiduoti, pamačiau, kad tai yra mano paties uždėta storoka virvelė, kuri buvo užsikabinusi už vinies. Atsipalaiduojant, mėnulio šviesoje sužibėjo mano motinos dovanotas kryželis, kurį visą laiką nešiojau. Atkabins virvelę atsistojau prieš langą, netyčia ranka prispausdamas kryželį prie krūtinės. Širdy gimė keistas jausmas. Atsiremiau nugarą į sieną ir pradėjau galvoti. Aš pajutau, kad manyje tebėra gyvas tikėjimas, o tikėdamas žmogus tuo keliu eiti negali. Grįžau į vidų ir pradėjau verkti. Nebuvo kam pasiskusti, nei kam nuraminti. Aš nebekaltinau jos, tik savyje pasilikau mintį, kad amžinos meilės nėra — viskas pračina. Kai akyse pritrūko ašarų, ant pečių užsimečiau apdulėjusią kuprinę ir išėjau.

Mėnulis gerokai buvo nukrypęs į vakarus. Einant per stovyklos aikštę, mano šešėlis atrodė toks ilgas, kaip mano valandos.

Toliau skaityti negalėjau, nes žmona pradėjo balsu verkti. Pažvelgęs į ją, pamačiau, kad visa pagalbė nuo ašarų buvo drėgna. Tada supratau, kad ji įkniubusi į pagalbę visą laiką tyliai yra verkusi. Per užuolaidą negalėjau jos matyti.

— Kodėl tu nieko nesakei, — tariau. — Seniai tą knygpalaike būčiau numetęs.

— Čia esu aš kalta! Kartą turės viskas baigtis... Tuo pasakymu, nejučiomis man pasirodė, kad gyvenimas iš mano rankų gali paslysti. Ją priglaudžiau prie krūtinės ir pradėjau bučiuoti. Aš norėjau pasidžiaugti abejotinos laimės valandomis. Atsistojau ir užgėsinau šviesą.

Neramiai slinko dienos, savaitės. Eugenija sublogo, pasidarė nešneki. Kiek galėdamas stengiausi ją atjausti, raminti. Mano meilė jai nė kiek nesumažėjo. Kas kartą jaučiau didesnę reikalą būti tikroju nešėju mūsų pečius

Bereikalingas sugrįžimas

JONAS NEVARDAUSKAS

II.

Visiškai pamiršęs, atkreipti dėmesį į žmoną, kuri gulėjo lovoje, už pusiau užtrauktos užuolaidos, aš praverčiau storą pluoštą knygos lapų ir sustojau ties įdomesne vieta; kuriai buvau radęs, anksčiau skaitydamas. Prasidėjo 157 puslapių, tą gerai ir dabar prisimenu:

„Po bausių pergyvenimų, po rudens lietumis, sniege ir šaltyje išgulėtų naktų, aš pasiekiau ramios žemės kampelį. Aš buvau pasiryžęs viską užmiršti, kad tik pamatčiau ją. O mano jaunystės laimė! Mano išsvajotoji laimė, apie kurią aš galvodavau ir mirčiai žiūrėdamas į akis. Aš troškiau pamatyti kūdikį, kurio niekad nebuvau matęs, kuris neužilgo turėjo gimti po mano išvežimo. Valandomis svajodavau apie šviesiaplaukę dukrelę, valandomis apie išdykusį berniuką, kurį išvaizdavau besisupantį ant medinio arklido. Spėdavau vardus. Svajodavau, kaip nudžiugs žmona mane pamaciusi. Kaip nędrasūs su manim buvę pirmą dieną sūnelis ar dukra?“

Štai!... Saulė jau buvo gerokai nukrypusi nuo vidurdienio, kai numetęs kuprinę atsistojau prie lango mažame malkų sandėliuke, kuriame buvo leista man pernaktoti keletas naktų. Aikštelėje krykštaudami žaidė vaikai. Ant žolės susėdę kortomis lošė keletas vyrų. Per kiemo vartus pamačiau įeinantį tą patį vyrą, kuris vadinosi stovyklos vedėju ir prieš porą valandų buvo suteikęs man malonę čia apstoti. Jis vedėsi moterį, kuri ant rankų nešėsi kūdikį, o priekyje jų, pašokinėdamas bėgo kokių keturių metų gražus berniukas. Einant artyn, aš nustebau: ten ėjo mano ilgu metų išsvajotoji. Pro ašaras kiek galėjau matyti, ji atrodė gražiai. Ėjo šypsodama ir patenkinta gyvenimu. Jie pasuko takeliu į gretimą pastatą. Man užėmė kažkas gomurį, o širdį suspaudė lyg karštomis replėmis. Užsidengęs rankomis akis, pasitraukiau nuo lango. Tą naktį man viskas buvo neaišku. Nors buvau išvargęs, bet miegas manęs neėmė. Daugybė minčių sukosi galvoje. Dariau išvadas, kad kūdikis, kurį ji nešė, galėjo būti ne jos, o vyras, laikydamasis džentelmeniškumo, ėjo greta, iš pagarbos prilaikydamas jos ranką. Išaušus rytojui, buvo viskas išaiškinta.

Nešina pusę kepaluko duonos, pas mane atėjo senutė, kartu guosdamosi ir teiraudamosi apie savo sūnų. Pasakydama tą pačią pavardę, vardą, kaip ir mano, gimimo vietą. Aš laukiau, kol ji pabaigs, nes norėjau greičiau užbaigti liūdną kalbą. Kaip tik tuo metu per rajoną einančią pamačiau ją.

naujienos

TYRINĖTOJAI PIETINIA ME AŠIGALY

Anglų - skandinavų pietinio ašigalio — Antarktos tyrinėtojai dabar, praėjus žiemai, sparčiau imasi tyrinėti pietinio ašigalio sritis. Jie daro ledo gręžimus, išvyksta į pačias toliausias sritis. Tyrinėjimų duomenis jie atsiveš Europon ir čia klasifikuos, tirs ir darys išvadas.

RASTAS NAUJAS VITAMINAS B

Chemikas Pearl River, ilgai tyrinėjęs lapus, rado naują B vitaminą, kurį pavadino vitaminu Folinic. Folinikinis vitaminas B esąs naudingas prieš mažakraujystę.

MOKSLININKAI SUSIDOMĖJO SAULĖS ŠVIESA

Rugsėjo 26 d. saulės ir mėnulio šveisa buvo melsva, ne gelsva, kaip paprastai kad esti. Kodėl taip buvo?

Mokslininkai išaiškino, kad saulės ir mėnulio šveisa todėl buvo melsva, kad tomis dienomis Amerikoje buvo didelės smėlio audros, kurių metu tiek daug smulkių smėlio (kvarco) dulkelių, kad jos pastojų kelią geltoniesiems saulės spinduliams, o melsvuosius praleido, — todėl ir saulė ir mėnulis tą dieną buvo melsvi.

KAIP SENIAI LIETUVOJE GYVENA ŽMONĖS

Juozas Lingis, remdamasis archeologiniais radiniais, teigia, kad Lietuvoje žmonių gyvenama jau nuo 14 tūkstančių metų prieš Kristaus erą, nors kol kas tikslesnių duomenų dar ir nėra.

— Vduiržemio jūros Kipro saloje archeologai, kasinėdami deivės Afroditos bažnyčios griuvėsius, rado daug senų vertingų meno liekanų, kurių viena — spalvotas piešinys — esanti trijų tūkstančių metų senumo.

— Pensilvanijos universitete dirba šie Lietuvos profesorai: kalbų ir literatūros V. Krėvė - Mickevičius, lituanistas J. Salys, archeologas J. Puzinas, inž. A. Vasiliauskas, lituanistas V. Maciūnas, radijistas J. Jurskis ir inž. V. Mošinskas.

KULTŪRINĖ KRONIKA

DĖL A. A. PROFESORIAUS ČEPINSKIO.

Neseniai „Nepriklausomaj Lietuvoj“ tilpo p. Kardelių parašytas straipsnelis a. a. profesoriaus Čepinskio atomo tyrimo klausimu. Man taip pat žinoma, kad jis tuo klausimu labai rimtai buvo užsiėmęs. Jis tuo reikalu buvo parašęs ir didesnę veikalą, net dviejų tomų. Ši, jo žmona išvertė anglų kalbon ir jis jį išteikė veinam universitetui Anglijoje.

Maždaug 1930 m. jo žmona man rodė diplomą, kurį jis tuo reikalu buvo gavęs iš kalbamo anglų universiteto. Deja, neatsimenu universiteto vardo. Kartu ji man rodė ir patį veikalą anglų kalba.

Kadangi tame laike labai daug buvo kalbama apie atomą ir daugelį žmonių dirbo tyrinėjimuose, nekreipiau į visą reikalą tiek dėmesio, jog šiandien galėčiau paduoti smulkmenų.

Būtų labai įdomu, jeigu Anglijoje gyvenę lietuviai galėtų pasiteirauti ir sužinoti universitete ir kartu post-factum iširti, ar prof. Čepinskio parašytas veikalas turėjo didesnės mokslinės vertės ir ar jis kiek pastūmėjo atomo tyrinėjimo klausimą pirmyn. **V. B.-A.**

JAU PER 300 METŲ LIETUVIAI AMERIKOJE

JAV lietuviai kelia sumanytą paminėti dideles sukaktuves, būtent: prieš 300 metų dabartinio New Yorko, kuris tada vadinosi New Amsterdam, gubernatorius olandas Peter Stuyvesan, gyvenęs 1592 — 1672 m., pakvietė lietuvius ir prūsus vykti Amerikon ir apsigyventi New Yorko srityje. Naujų atėvių atgabenimu jis pavedė rūpintis Dutch West Indies bendrovei, kuri tada lietuvių ir atėvių į Ameriką. Yra beveik tikra, kad tai buvo pirmieji lietuviai atėviečiai. Šias sukaktuves ir siuloma ypatingai paminėti. Tuo pačiu priminti visiems Amerikos gyventojams, kad lietuviai Amerikon atvyko tada, kai ji tikrai pradėjo kurtis.

KNYGA APIE LIETUVOS PROBLEMAS

Tūlas anglas Bernard Newman yra išleidęs knygą „Danger spots of Europe“, kurioje, nagrinėdamas Europos ir Len-

kijos problemas, aptaria ir kai kurias Lietuvos problemas, kaip Vilniaus ir Klaipėdos.

Newman platokai nagrinėja Vilniaus klausimą ir randa, kad Vilniūs esąs tarptautinis miestas, o krašte lietuviai viršija lenkus. Pati Klaipėda esanti vokiška, bet kraštas esąs lietuviškas.

Jo nuomone, Klaipėdos klausimo nebūsią, nes ji aiškiai lietuvių, bet Vilniaus vardas dar būsiąs kartojamas diplomatų kalbose.

LIETUVIŲ TEATRAS AMERIKOJE

Jau nustatė pirmąsias premjeras: A. Škėmos „Živilė“, kuri teatras atidaromas, bus lapkričio 18 — 19 dienomis ir A. Rūko „Gėlės ir žmonės pražysta“ — sausio 29 — 30 dienomis.

Bet teatras, kaip ir galima vaizduotis, darba pradeda visai be lėšų. Todėl spalio 8 d. jis, Teatro bičiulių remiamas, suruošė vakarą, kuris pradžia turėjo su mobilizuoti kiek nors lėšų. Sunkūs lietuvių teatro keliai turtingoje Amerikoje. — Philadelphiaje lietuvių jaunimo tautinių šokių šokėjų grupė dalyvavo televizijos programoje.

LIETUVIŠKAS GARSINIS FILMAS

Čikagoje lietuviai suka garsinį filmą pagal Binkio „Generalinė repeticija“. Scenarijų pagaminęs S. Pilka, režisuoja B. Vešota. Filmui jau esą išleista apie 15.000 dolerių. Įdomu, kas ir kaip vaidina.

— Alfonsas Žibas dirba Brazilijos S. Paulo meiste „Telefilm“, kuris gamina muzikines ir reportažines filmas Sao Paulo televizijos stočiai „Difusoro“.

— Prof. Ciurlys, gyvenęs New Yorke, jau kuris laikas sunkiai serga.

— Lietuvos skautų steigėjo ir Amerikos lietuvių informacijos biuro vedėjo P. Jurgėlos sūnus Rimgaldas yra jūrų naras, retos specialybės, gal, vienišelis lietuvis.

„NEPR. LIETUVA“ — REMIA LIETUVŲ LAISVĖS KOVĄ!

rėjau į žvilgančius Alpių kalnus, lyg į baltą debesų krūvą. Po pirmojo sniego, už lango žydėjo medžiai, tartum gegužyje. Eugenija gulėjo lovoje, šalia jos miegojo Laimutė.

— Kur Vytukas, — paklausė ji.
— Lauke su vaikaiš bando roges.
— Ir tu nieko nesakai, nematai, kad jo paltukas yra čia. Juk peršals ir susirgs.
Vaikas spyrsi ir nenorėjo eiti į kambarį, nors žadėjau jį vėl laukant išleisti.

— Jei duosi saldinių — eisiu, — tarė.
— Kad neturiu, — atsakiau.
— Mamytė buvo mieste ir nupirko daug, daug. Ji man davė, bet aš suvalgiau, o dar nemažai liko jos palto kišenėje.
— Einam! Jei rasiu, duosiu. — Ir vaikas į kambarį įbėgo pirma manęs.

Pagal nurodymą, įkišau ranką į palto kišenę. Kartu su saldinių pakietuku ištraukiau mažą buteliuką, kuriame buvo kelios mažytės tabletės. Įdavęs vaikui saldinius, akim peržvelgęs užrašą, pamačiau, kad buteliuke yra baisūs nuodai.

— Eugenija, ką tai viskas reiškia, — sušukau. Ji išbalo ir tylėjo. Aš priejau arčiau ir piktai šuktelėjau:

— Sakyk, kam šitie nuodai? Vistiek jų tau negrąžinsiu. Sakyk!
Jos veidas buvo kbaltas, kaip vestuvių šydas anuomet, su keliomis dėmelėmis išžižebusiomis skruostuose. Įdubusių akių, gailestingas, lyg miriop nuteistoj žvilgsnis, žvelgė į mane. Drebančiu balsu ji tarė:

— Iš mūsų trijų vienas privalo pasitraukti. Žmonės mane jau nuteisė. Didžiausia kaltininkė esu aš. Dabar tegul teisia mane Dievas.

Mano širdį užliejo pyktis ir skausmas. Kokią teisę turi žmogus pasmerkti žmogų? Jei tie patys žmonės tom pačiom lūpom šneka, kad viskas ateina nuo likimo. Su didžia užuojauta žvelgdamas į ją tariau:

— Nusiramink, manų miela, rytoj mes iš čia išvažiuosime. Jei tu nori, aš pasitengsiu padaryti, kad iš mūsų trijų liktumėm mes du. Žinok, man motina kryželio nepadovanojo ir jis nesužibės mėnesienoje užsikabindamas, už jo durų rankenos.

— Dieve, atleisk visiems, — buvo paskutiniai jos žodžiai tą dieną.

Rytojaus rytą mes išvykome gyventi į kitą miestą.

— Bačiuo lūpomis pasakotas pasakojimas tuo ir baigėsi. Tik norėdamas išgirsti mano nuomonę, jis tarė:

— Jei tu būtumei moteris, ir taip būtų pasitaike, kurį vyrą iš jų būtumei pasirinkęs?
Aš atsakiau, kad esu patenkintas kuo esu gimęs, o į šį klausimą vyro širdis atsakyti negali.

Ar šis faktas tikrumoje yra įvykęs, pasakotojas visas teises pasilieka sau.

SUOMIŲ CHORO KONCERTAS

Suomių choras Kanadoje daro visą eilę koncertų. Montrealy, McGill gimnazijos salėje koncertuos spalio 25 d., 8 val. vakaro; Quebec, Palais Montcalm spalio 26 d., 8 val. vak.; Ottawoje Aukšt. Technikos mokyklos auditorijoje spalio 28 d., 8 val. vak.; Toronte, Eatono auditorijoje — spalio 30 d. 8 val. 30 min.; Sudbury, Memorial Hall lapkričio 1 d., 8 val. 30 min.; Londone, H. B. Beal Technical School Auditorium lapkričio 29 d., 8 val. 30 min. Chorą veda Ossi Elokas.

Šis technikos studentų choras, kaip skelbiama, konKcertaves Pabaltijo valstybėse 1933 m., Švedijoje 1947 m., o dabar koncertuoja JAV.

AUKSINIŲ VAKARŲ DAİNA

Tokiu vardu Jonas Nevardauskas ilgai netrukus žada išleisti novelių knygą, kuri jau baigiama ruošti.

Atrodo, kad tai bus pirmoji Kanadoje novelių knyga.

NAUJI RASTAI

„AIDŲ“ 8 numeris, kuriame įdėti Z. Ivinskio, V. Maciūno ir K. Mockaus straipsniai. Grožinės literatūros davė J. Kėkštą, V. Šlaitas, J. Jankus ir V. Jonikas.

Šį „Aidų“ numerį puošia A. Galdiko, T. Valiaus, V. Rato, J. Bakio, A. Vaičiaio, J. Smuglevičiaus, A. Girardo kūriniai ir įdomi Strasburgo katedros skulptūra.

Be to, yra literatūros, knygų bei žurnalų, religinio, visuomeninio, politinio gyvenimo platus apžvalgų skyriai.

„6„VILTIS“ spalio — lapkričio mėnesių 1950 m.

ANTIKOMUNISTINIŲ ŽENKLELIŲ

galima gauti šiuo adresu: Lithuanian Society of Former D. Ps. P. O. Box 64, Waterbury, Conn., USA.

„Nepr. Liet.“ redakcija tu ženklielių neturi. Bet jų galima gauti iš leidėjų nurodytu adresu.

ANTIKOMUNISTINĖS LITERATŪROS

kaip „Raudonoji žvaigždė“ ir „Genocide“, galima gauti „Nepriklausomos Lietuvos“ redakcijoje. Pirmosios knygos kainą su prisuitimu 75 centai, antrosios — 2 doleriai.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

VEDA JONAS J. JUŠKAITIS

10. Kanadoje susirgau džiovir negaliu užsidirbti pragyvenimo sau ir šeimai. Ar glai mus deportuoti atgal į Europą? (Atsakymas į p. L. Armalioklausimą, Brant TBC Sanatorium, Brantford, Ontario).

(Atsižvelgiant į problemas specifinį pobūdį ir klausėjui sutikus, šį kartą spausdinama pil-na pavardė ir tikslus adresas).

Iš Jūsų liūdnuį laiškų, kutybę turite. Sprandimas yra riuos esu gavęs, matyti, kad imigracijos organų diskrecijoje. Jus ištiko viena iš skaudžiausių nelaimių, kuri gali aplankyti mūsų tautietį, gyvenantį šiuo metu Kanadoje.

Potvarkio nuorašas, kurį Jūs man priuntėte, yra aiškus ir nedviprasmiškas. Jis įsako deportuoti atgal į Europą Jus, Jūsų žmoną ir naujagimį sūnų.

Kanados Pilietybės ir Imigracijos Ministeriui yra suteikta galia įsakyti policijos organams išvežti iš Kanados tam tikrus asmenis. Ta galia jam yra suteikta The Immigration Act, R. S. C. 1927, Chapter 93 įstatymų. Jis nusako, kad asmenys, kurie nėra Kanados piliečiai ir neturi pastovios gyvenamosios vietos (domicile) Kanadoje, gali būti sulaiškomi ir deportuojami, jeigu jie priklauso nepageidaujamų gyventojų kategorijoms. Nepageidaujamų grupių tarpe, kaip nusako Imigracijos Įstatymo 40 skyrius, yra ir tokie, kurie dėl vienokių ar kitokių priežasčių negali užsidirbti sau pragyvenimo ir neturi giminių ar pažįstamų, kurie galėtų juos išlaikyti.

Toliau tas įstatymas nusako, kad gali būti deportuojami asmenys, kurie yra rasti sergą bjauriomis ligomis (pav. raupsais) ar ligomis, kurios yra epideminio pobūdžio. Džiova nėra priskaitoma prie tų ligų. Šiame krašte gyvena visa eilė nepileičių, sergančių plaučių džiova. Kol jie turi lėšų pragyvenimui ar artimųjų, kurie juos išlaiko, juos šis kraštas ir toliau laiko priglaudęs.

Jūsų deportacijos įsakyme nurodoma, kad Jūs būsite išvežtas su šeima dėl to, kad nėra kas Jus išmaitintų ir Jūs esate pasidarę vieša našta mokėsių mokėtojams.

Deportuoti gali į tą vietą, iš kurios atvykote į Kanadą, arba į tą kraštą, kuriame gimęs, arba į tą valstybę, kurios pilie-

A. BERESNEVIČIUS
Priimu vyrų bei moterų rūbų užsakymus iš savo ir klientų medžiagų.
Kainos visiems prieinamos. Klijentai priimami po 5 val. v.
4298 St. Lawrence Blvd. Tel. HA 6305.

TR. 8112
Skaniai užkąsite, atsigersite gaivinančių gėrimų ir pasiklausysite plokštelių muzikos
LIETUVIŲ SVETAINĖJE
pas BRONIŲ JAZOKĄ
7682 EDWARD St. (kampas 6 av.), VILLE LASALLE.

LIETUVIAI PAS SAVUOSIUS!
National Restaurant
Lietuviškas Restoranas.
SAV. M. ŠUKYS.
633 Church Ave (prie Verdun Ave) arti naujosios lietuvių bažnyčios. Tel. TR 0141
Atdara kasdien ir sekmadieniais po pamaldų.

TEL. FI. 2682
Marche BOULEVARD Market
SAV. PAUL GUDAS,
MĖSA, ALUS, GROSETERIJA, DARZOVĖS.
6033 Monk Blvd., VILLE EMARD, Montreal.

Lietuviška krautuvė
„Richard's Meat Market
SAV. POVILAS PETRONIS.
Lietuviškos gamybos deštos, įvairių rūšių mėsos, daržovės, groseterija.
5898 Verdun Ave., Verdun TR 0281

slėgenčios naštos, juk tik gražiai mano įtikinimais tikėdamas. Žmonės įvairiai kalbėjo apie naujai pasirodžiusį romą, jį išteikėjo už manęs.

Vieni sakė, kad aprašomi įvykiai atitinka tikrelybę, tik vardai ir pavardės esą sukeisti. Kiti sakė, kad jau autorias vaizduotė esanti laki ir kad jis noris bereikalingai išgarsinti save. Literatūrinis atžvilgiu veikalas silpnas. Buvo ir teisingai nujauciančių, kad romanas turi savo vertę, o autorias pavardė yra netikra.

Vieną dieną stovyklos gyventojas Petraitienė, prie žmonos priėjusi stačiai pasakė:
— Tu vistiek laiminga, kad du vyrus turi! Bet kurį iš jų pasirinksi?

Nuo to pasakymo Eugenija pasidarė visiškai palaužta. Jai ir man buvo aišku, kad žmonės viską sužinojo. O dar pakliūti ant pliotkininkės Petraitienės liežuvio?..

Eugenija, valandomis kovojusi pati su savimi, valandomis svyravusi, retkarčiais visą kaltę bandydavo primesti man. Aš jaučiau, lyg tarp mūsų kažkas klastų griovį. Kas-tuvų žvangėjimą išgirdavau vėlai naktį, kad Eugenija per sapną imdavo blaškytis ir teisindamosi verkti. Anksčiau panašių dalykų niekadados nebūdavo. Kartą su ja besikalbant, aš pyktelėjau ir pasakiau:
— Eugenija, tavęs prievarta prie altoriaus niekas nebūtų nuvedęs! Gali pasirinkti jį, ar mane? Bet žinok, su juo išgyvenai metus, o su manim daugiau kaip dvejuis tebegyveni, niekad negirdėdama blogo žodžio. Aš esu tikras, kad aš tave daugiau myliu, negu jis. Jeigu jo meilė yra tikra, jis ir toliau pasiliktų vienišas, bet nesivažinėtu kažkokią svetimtautę apsikabinęs; nuo jos slėpdamas, kad žaisliuką perka savo sūnui, o ne draugo vaikui. — Norėdamas save pastatyti aukščiau jo ir pareikšti žmonai neabejotiną meilę — teisingai ar ne, pradėjau kritikuoti jį, kaip rašytoją. Aš sakiau, kad tie žmonės yra išsigimėliai, nuotykių ir priekabių įšoktojai. Tokio žmogaus žmona turi viskam pasiaukoti, kad suprastų jo kvailų minčių raizginį. Dažnai jų žmonos iš to raizginio juos pačius turi išpauoti. Jai nurodžiau tokių rašėvių kelias pavardes ir iš skaitytų knygų nupiešiau jų nuogybę, jų karjeros kombinacijas. Galėjau ir daugiau ką papasakoti, nes su literatūra būvau susipažinęs, tik niekad nebandžiau rašyti. Rašytojo darbą laikiau ubagiška profesija, o antra, aš gyvenau turtingai. Aš ir taip nespėjau prašvilpti dėdės palikimo, nes užėjo karas. Ir dvarą ir namus nusavino valdžia.

Kai panašias mintis užvesdavau, ji nieko neatsakydavo. Aš ėjau prie išvados: žinomas vardas, blizgančios sagos ir dar kai kas — moteriai yra aukščiau už viską. Kartais atėdavo mintis, kad Eugenija tai moterų grupei neturėtų priklausyti. Ji yra gera žmona ir aš kitos tokios nerasiu.

Aplinkui gyvenimas putojo ir taškėsi, kaip katilė verdantis muilas. Kasdieniniai įvykiai sekė didesnius įvykius. Jų eigoje pasibaigė ruduo ir iškrito pirmasis sniegas. Naujo reginio nustebintas, kartą aš stovėjau prie lango ir žiū-

HAMILTON

AR GERAI PADARĖ HAMILTONO ORGANIZACIJOS?

Labai nesmagu, kai pasirodė dvi korespondencijos. Gena, kad būtų nutylėta. Nes nesmaigu prieš kitas lietuvių kolonijas. Bet lietuvių priežodžiai: „Ir kirviu neištasyti“. Ir štai: „Nepriklausoma Lietuva“ Nr. 38, namitometis korespondentas Kbr., idėjo mažą, bet įsidėmetiną žinutę. Rašo: „Tautos šventė, (Rugsėjo 8 d. M. M.), išskyrus iškilmingas pamaldas Hamiltono lietuvių bažnyčioje, praėjo šioje kolonijoje be jokio viešo paminėjimo. Atrodo, kad šią pareigą turėjo atlikti HLOB Komitetas, kuris dabar gyvena vasaros atostogų nuotakomis. Taigi, daug kas pasakyta. Labai gaila, kad pats korespondentas Bbr., būdamas vienos organizacijos pirmininkas nenutylėjo, bet mums, hamiltoniečiams lietuviams, nesmagu įvykį idėjo.

Ir štai antra korespondencija. „Tėviškės Ziburiai“ Nr. 39, rašo: „Tautos šventę paminėjo ateitininkai“, — „Deja, ši kartą Hamiltone (trečioji iš eilės didumu kolonijoje) atsitiko, ko tautiečiai nesitiekė. Bendruomenės valdyba Hamiltono lietuviams iškilmingo minėjimo nesurengė. Jeigu tai būtų buvę iš anksto žinota, (gaila, kad pilkoj kasdienybėj skęstama. M. M.), tai gal kitos čia esančios organizacijos būtų minėjimą surengusios...“ Aišku, ateitininkai savųjų tarpe Tautos šventę paminėjo. Bet iš tų korespondencijų, aiškiai matosi mūsų skaudį negerovę.

Reiškia, puolamas HLOB Komitetas. Argi tai gražu? Ne! Kai tuo tarpu, be HLOB Komiteto (išrinkti 5 asmenys), je yra gražių jėgų. Tik daugiau

reikia geros valios, pasiryžimo įvairių organizacijų veiksmams bendrai pasiruošti, bet ne skęsti pilnoj kasdienybėj. Hamiltono miesto kolonijos lietuvių yra labai jautrūs kryžiuojamos Lietuvos reikalais.

HLO Bendruomenės Komitetas jau spėjo gerai užsirekomenduoti. Į Tautos Fondą įnešė 100,— dol., o taip pat per vieną bendruomenės susirinkimą, Komiteto pirmininko prašomas, tautiečiai, sergančiam džiova lietuviui suaukojo, apie 90,— dol., ir jam įteikta. O, kiek Tautos Fondui įnešė kitos organizacijos? Juk daromi įvairūs parengimai. M. M.

HAMILTONE ĮSISTEIGĖ LIETUVIŲ SOCIALDEMOKRATŲ KUOPA.

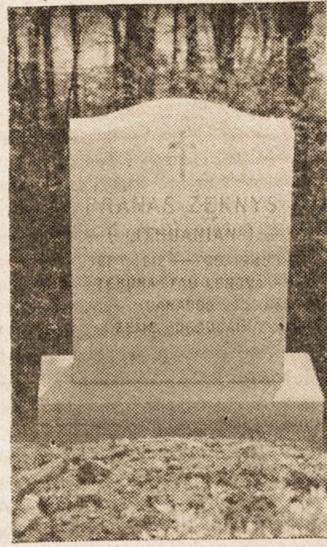
Atvykusių didesniai lietuvių skaičiui, atsirado reikalas lietuviams burtis į politines bei kultūrinės organizacijas, kad bendromis jėgomis atstatytume nepriklausomybę, vestume griežtą kovą prieš raudonąjį banditizmą - komunizmą ir kitas diktatūrinės santvarkas.

Reikia jungtis ir į viešą Kanados politinę mašiną. Prieina mausia lietuviams politinė organizacija, tai yra Cooperative Commonwealth Federation — sutrumpintai CCF, lietuviškai yra Socialdemokratų federacija.

Senieji ir naujieji Hamiltono lietuvių emigrantai — socialistinėje dvasioje nusiteikę, kuriems rūpi Tautos ateitis, š. m. spalio mėn. 9 d. susirinkę pas prietelių Stanėną, istiegti Lietuvos Socialdemokratų kuopą Hamiltone ir įsijungti į Kanados politinį bei kultūrinį judėjimą, išregistravus prie Hamiltono CCF.

Po visų diskusijų ir nutarimų išrinkta Socialdemokratų kuopos valdyba iš sekančių asmenų B. Bedarf, p. Stanėnas, J. Miliūnas ir Černauskas palaikymui ryšio su CCF.

Kaip aiškėjo per diskusijas, Hamiltono lietuvių socialdemokratai ruošiasi gyvai dalyvauti visuomeniniame gyvenime.

Kanados Blind River miškuose tragingai žuvo mūsų tautietis jaunas geras vyras Juozas Žeknys. Trūkus storam metaliniam lynui, kuriuo nuo kalno buvo nuliedžiami didžiuliai rąstais pakrauti vežimai, lyno kablys taip smarkiai trenkė nelaimingajam į galvą, kad jis tapo užmuštas.

Dirbusieji su juo miškų darbus draugai ėmėsi iniciatyvos ir Juozui Žekniui iš surinktų aukų pastatė Blind River kapuose paminklą su įrašu: „Pranas Žeknys (Lithuanian), sept. 1912—feb. 1948. Tebūnie tau lengva Canados žemė. Draugai“. Šis paminklas ir yra gražus draugų atsilyginimas nelaimės ištiktam draugui.

Malonu konstatuoti, kad tautiečiai taip šiltai atsiliepė draugui nelaimę ir paminklo pastatymu ne tik pagerbė likimo ištiktą draugą, bet bent kelioms kartoms rodys, kad ir lietuvių dirbo ir net žuvo už šio krašto gerovę ir kultūros klestėjimą.

Linkėtina Hamiltono lietuvių Socialdemokratų kuopai geros sėkmės. Lankytojas.

Tautos šventės minėjimas

Saulėtos pietų Albertos, Lethbridge lietuvių kolonija Tautos šventę minėjo rugsėjo 10 d. Į minėjimą suvažiavo per 30 mašinų, kurios atvežė per 160 lietuvių. PLB Lethbridge skyriaus pirmininkas Stasys Noreika pasakė momentui pritaikytą kalbą ir pabrėžė reikalą aukoti Tautos Fondui. Ir tuojau tapo surinkta per 30 dolerių. Minėjimas baigtas Tautos Himnu.

Tautos šventės minėjimas įvyko General-Delivery J. Dubauskų namuose, kuriuos įsitaik prieš mėnesį nusipirko ir juose gana gražiai įsikūrė.

Po oficialios dalies, čia pat, p. Dubauskų sode įvyko paskutinė š. m. lietuvių gegužinė, kurią iš plačiosios apylinkės suvažiavo skaitlingi lietuvių. Džiugu paminėti senuosius lietuvius, kurių susirinko, didelė dauguma, ir jų visų, kaip vyrų, taip ir moterų, širdyse dega Lietuvos meilė. Nes pasilinksmavimo metu skambėjo vien tik lietuviškos liaudies dainos.

Senieji Lethbridge lietuvių čia gyvena per 20 metų. Ir jų visų širdyse dar dega Lietuvos

meilė ir graži, nė kiek nesudaryta lietuvių kalba. Be to, turiau pridėti, kad šventėje ir gegužinėje dalyvavo keletas ir gana nusipelnusių lietuviams vyrų, k. t. pp. Kunigiškis, Varneriai, Kavaliauskai, Dabuliai ir kiti. Dėdė.

TURĖJOME ATLAIDUS.

Coleman, Alta. Spalių m. 1 d. Crow's Nest lietuvių aplankė kun. Kulbis. Colemano katalikų bažnyčioje įvyko lietuviškos pamaldos, kurių metu šiam tolimam Kanados krašte skambėjo bažnytinės lietuvių giesmės.

Į pamaldas, lyg į atlaidus Lietuvoje, suvažiavo lietuvių net iš Cranbrock, B. C. už 120 mylių. Tikintieji turėjo progos lietuvių kalba atlikti išpažintį ir priimti šv. Komuniją iš lietuvių kunigo.

Po pamaldų įvyko bendri pietūs, kurių metu daug ir gražiai padainuota, nuskrista prisiminimais ir tėviškės laukus ir pasidalinta išpuodžiūtais.

Kun. Kulbis Crow's Nest lietuvių aplanko jau trečią kartą.

P. B.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

(Atkelta iš 5 pusl.)
vieta galima išgityti pasirinkimo keliu. Kad tai atsiiektų, asmuo turi būti apsisprendęs atsisakyti nuo senosios pastovios ir turi turėti intenciją išgityti naują pastovią gyvenamąją vietą bei joje de facto apsigyventi. Geresniam supratimui paminkime kad ir tokį pavyzdį. A. gimęs Lietuvoje, likimo atblakštas į Kanadą pareiškia, kad jis yra numatęs gyventi taip ilgai, kol Lietuva bus išlaisvinta. Arba B., atvykęs į Kanadą, pasisako, kad jis gyvens šiame krašte tik tol, kol gaus dokumentus išvažiuoti į JAV. Abiejais atvejais nei A., nei B., angliško šios teisės akimis žiūrint, pastovios gyvenamosios vietos Kanadoje nėra išgijęs, nes neturi intencijos. Jiems yra taikoma kitokia Kanados įstatymais garantuojama protekcija. Pastovios gyvenamosios vietos įrodymo našta krinta ant to asmens pečių, kuris tvirtina turįs išgijęs tą ar kitą pastovią gyvenamąją vietą.

Savo apeliacija remiant išgitytos pastovios gyvenamosios vietos Kanadoje pagrindu, Jums, ri kilniems tikslams, ir šį kartą p. L. Armali, visų pirmiausia reikia įrodyti, kad Jūs niekada rimtumą ir Jums padės mate-sate pareiškę noro ir nesate rialiniai. (Copyright).

Tuo tarpu padavus apeliaciją, Jūsų deportacijos įsakymas yra sulaukytas iki kol bus išneštas apeliacinio teismo sprendimas. Jeigu tas sprendimas būtų Jums nepalankus — ko tikėti turimais duomenimis nebūtų pagrindo — Jūsų deportacija būtų sulaukyta, jeigu atsi-rastų gerai žinijamų žmonių ar organizacijų, kurie Jums, Jūsų žmonai ir mažamečiui sūnui duotų išlaikymą, kol patys gailėtų užsidirbti sau duoną.

Ta proga ir šioje vietoje tenka kreiptis į mūsų tautiečius ir organizuotus vienetus su pagalbos šauksmu. Jūsų, p. L. Armali, nelaimės priežastis yra liga, kuri atsirado pasėkoje vargo, pergyvento karo metu įremtyje ir dirbant sunkų fizinį darbą šiame krašte. Liga atsirado be Jūsų kaltės. Reikia tikėtis, kad mūsų sąmoningoji lietuviškoji visuomenė Kanadoje, kuri visada yra buvusi jautri kilniems tikslams, ir šį kartą supras Jūsų kritiškos padėties reikia įrodyti, kad Jūs niekada rimtumą ir Jums padės mate-sate pareiškę noro ir nesate rialiniai. (Copyright).

MORINKIMES ANGLISKAI

LESLIE MACKINTOSH
Anglų kalbos mokytojas tarptautiniame YMCA skyriuje Montrealyje.

SEŠIŲ MĖNESIŲ KURSAI PAŽENGUSIEMS MOKINIAMS.

Siųskite penkis dolerius reregistracijai ir mokėkite tris dolerius mėnesiui.

Rašykite: Laslie Mackintosh Reg'd., P. O. Box 294. Westmount, Quebec.

Lietuvis laikrodininkas, turįs ilgametę praktiką,

ZUKAS ANTANAS

1062 Riverview Ave., Verdun, Montreal, Que. Tel. TR 2050, priima pataisymams įvairius laikrodžius.

Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Kainos žemesnės, kaip kitur. Už pataisymus garantuoja. Kreiptis vakarais po 6.30 val

PARDUODAMI TABAKO ŪKIAI

Kas domisi įsikurti tabako ūky ir pelningai verstis, patariu dabar išsirinkti sau tinkamą „Tabacco Farm“. Dabar yra geras laikotarpis, visų tabakas yra nuimtas nuo laukų ir galima tiksliau apžiūrėti ir įkainuoti derlių ir žemę.

Turiu didelį ūkių pasirinkimą su įvairiom kainom ir sąlygom.

Charles Pocius — Real Estate and Insurance Agency. TILLSONBURG, Ont. TELEF. 829j.

Tel. HE 4114

S. MAZULAITIS

SIUVĖJAS

6920 Monk, Blvd, Ville Emard, Montreal, Tramvajus 36.

ĮVAIRIŲ MAŠINŲ—KARŲ TAISYMAS

IMPERIAL AUTO COLLISION

G. KERAITIS,

Motorai, sparnai, durys. Taipogi dažymas pagal didelį spalvų pasirinkimą. Mašinos paaimamos iš namų ar iš sugedimo vietos kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro, iššaukiant telefonu JU 4773.

— Lietuviams patarnaujame papigintomis kainomis. —
— 561 — KEEL ST. TORONTO, Ont. —

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAI DOTUVIŲ

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJU VISADA PASIRUOSES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

PARDUODAMAS

PUIKUS KARAKULIO PALTAS (Persian Lamb) naujo 1951 metų stiliaus, ūgis (size) 18 ar 20. PROGA UŽ \$ 125.00. Tel. GR 1827 (Montreal)

Mesine ir maisto produktai

SAVININKAS JUOZAS PAPLAUSKAS

1918 FRONTENAC, MONTREAL

TEL. FA 0209

LAROSE & LEFEBVRE.

Nejudomas turtas.

Lietuvis atslovas A. ŽARNAUSKAS (A. J. Zarnon). Sąžiningai patarnaujame lietuviams, perkant bei parduodant namus ir visų rūšių biznius. Duodame išsiskolėjimui su 1 ir 2 mortgage. 2057 St. James St. W., Montreal. Tel. WI 0227 (Dieną ir naktį)

DAŽYKLA

SAV. JURGIS MERKYS,

251 St. John St. Longueil. Telefonas: 7578.

Dažo paltus, sukneles, visokius kitus drabužius ir visokias medžiagas.

20-ties metų patyrimas — geriausia garantija už atliekamą darbą.

PAPIGINTOS KAINOS LIETUVIAMS!

SOTUS ALKANAM PADEK

AID OVERSEAS, INC., 2244 W. 23rd PLACE, CHICAGO 8, ILL., USA.

Aid Overseas, Inc. siunčia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo. Prašykite pilno siuntinių sąrašo. Pristatymas trunka apie 18 dienų.

Aid Overseas, Inc., maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL.

UŽSAKANT DIDESNIUS KIEKIUS DUODAMA NUOLAIDA.

C. 15 sv. grynų kiaulinių taukų \$ 7.40	Siuntinys Nr. 42—\$6.95	Siuntinys Nr. 63—\$9.95
D. 37 sv. grynų kiaulinių taukų \$ 13.50	2 sv. (be 2 ozs.) sviesto	2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių
Siuntinys Nr. 30	2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių	2 sv. 3 ozs. cukraus
A. 5 sv. deg. kavos \$ 6.50	2 sv. 3 ozs. kiaulinių taukų	2 sv. 3 ozs. ryžių
B. 5 sv. degintos kavos 5 skard. dėž. \$ 6.75	1 sv. 2 ozs. šokolado	2 sv. (be 3 ozs.) k. taukų
	1 sv. 2 ozs. cukraus	2 sv. (be 2 ozs.) margarin.
	1 sv. 2 ozs. degintos kavos	1 sv. kakavos
		1 dėž. (400 gr.) grietinės

1 sv. pieno miltelių	1 sv. ryžių
2 sv. degintos kavos	2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių
4 ozs. arbatos	Siuntinys Nr. 90—\$5.00
1/2 sv. šokolado	1 sv. 2 ozs. kiaulinių taukų
Siuntinys Nr. 74—\$4.70	1 sv. 2 ozs. rūkytų lašinių
1 sv. 2 ozs. rūkytų lašinių	1 sv. 2 ozs. dešros
1 sv. 2 ozs. nedeg. kavos	1 sv. 2 ozs. sūrio
1 sv. 2 ozs. avižinių dribs.	1 sv. 2 ozs. degintos kavos
1 sv. 2 ozs. cukraus	1 sv. ryžių
1 sv. 2 ozs. pilno rieš. sūr	Siuntinys Nr. 93—\$ 8.00
1/2 sv. šokolado	5 sv. degintos kavos
1 dėž. (400 g) margarino	5 sv. kiaulinių taukų
1 sv. pieno miltelių	Siuntinys Nr. 94
Siuntinys Nr. 77—\$6.90	A. 5 1/2 sv. šokolado \$4.50
2 sv. (be 2 ozs.) sviesto	B. 8 sv. bičių med. \$4.80
2 sv. (be 2 ozs.) k. taukų	C. 5 sv. kakavos . . \$3.40
1 sv. kakavos	E. 10 sv. džiov. slyv. \$3.60
1 dėž. (400 gr.) grietinės	I. 5 1/2 sv. margar. \$3.50

Siuntinys Nr. 1—\$6.90	Siuntinys Nr. 14—\$5.80
2 sv. kiaulinių taukų	2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. rūkytų lašinių	2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. saliami dešros	2 sv. cukraus
2 sv. (be 2 ozs.) ken. bek.	1 sv. marmelado
1 dėž. margarin. (400 g)	1 sv. kiaulienos mėsos
Siuntinys Nr. 6	2 gv. tualet. muilo
A. 10 sv. cukraus—\$ 2.80	Siuntinys Nr. 19—\$9.95
B. 20 sv. cukraus—\$ 4.85	4 sv. rūkytų lašinių
Siuntinys Nr. 7	2 sv. kiaulinių taukų
A. 10 sv. kv. miltų \$2.60	2 sv. margarino
B. 20 sv. kv. miltų \$ 3.20	2 sv. marmelado
Siuntinys Nr. 10—\$6.40	4 sv. degintos kavos
2 sv. rūkytų lašinių	4 1/2 sv. cukraus
2 sv. kiaulinių taukų	2 gabalai tualet. muilo
2 sv. margarino	Siuntinys Nr. 25
2 sv. degintos kavos	E. 10 sv. grynų kiaulinių taukų \$ 5.50
1 sv. šokolado	

PULKIM ANT KELIŲ IR TAUTOS HIMNAS, LETHBRIDGE BAŽNYČIOJ.

Spalio 24 d. Lethbridge lietuvių kolonija aplankė ir lietuviškas pamaldas lietuviams atlaikė Kun. Tėvas Kulbis. Jis pasakė lietuviams labai gražų pamokslą. Pamaldų metu bažnyčioje susirinko gausus būrys lietuvių, iš kurių visų krūtinų skambėjo graudus ir visiems lietuviams šventas Pulkim ant kelių, po Sv. Mišių skardūs balsai traukė Lietuvos Himną, kuris ne viena ir svetimšalių nustebeino.

O po pamaldų įvyko bendri pietūs p. Dubauskų namuose, kuriuose dalyvavo per 40 svečių.

Vedybinis skelbimas
BRANGI SESE — LIETUVAITE!

Jei pavargai keliaudama grubiais gyvenimo keliais ir tavo sielvarto niekas nesupranta, ne paguodžia širdies, skausmo su spausčio valandėlė — rašyk to pačio likimo aukai, vidutinio išsilavinimo, 28 metų lietuviui. O mes, tikrai vienas kitą suprasime ir kursime gyvenimo laimę iš dviejų, tyra meile liepsnojančių širdžių. Išsilavinimas nesvarbu. Jei galima, su laišku atsiųskite nuotrauką. Ir aš atsilyginsiu tuo pačiu.

Rašykite: Reimutis Tėvynaitis, 70 Margery Ave., St. Catharines, Ont. Canada.

SURASK NORŠ VIENĄ naują skaitytoją, padėsi padvigubinti „NL“ prenumeratorių skaičių!

PADĖKOS

PADĖKA.

Lithuanian League of Canada, P. O. Box 1500, Val d'Or, Que., Canada, lietuviams. Gautingo Apylinkės Komitetas, Vokietijoje, dėkoja nuoširdžiai visų Gautingo sanatorijos lietuvių ligonių vardu Jums mielieji broliai ir sesės lietuviui, už suteiktą mums taip kilnią ir didžią auką, mūsų, tremtinio ir džiovininko taip sunkiai padėčiai palengvinti.

Gautingo lietuvių ligonių vardu
Gautingo Apylinkės K-tas Vokietijoje.

PADĖKA.

Lietuvių tradicinis savo kunigo pagerbimas.

Spalio 24 d. Lethbridge lietuvių kolonija antrą kartą aplankė D. G. Kun. Kulbis. 11 val. R. Katalikų bažnyčioje įvyko sielai ir širdžiai šventos lietuviškos pamaldos.

O po pamaldų kun. Kulbio garbei, įvyko pietūs mūsų namuose, kur dalyvavo per 40 kolonijos lietuvių.

Todėl visų dalyvių ir rengėjų vardu reiškiu kun. Kulbiui

širdingiausią dėkui už nepamiršimą mūsų aplankyti.

Širdingai dėkojam visiems dalyvavusiems lietuviams kun. pagerbime ir reiškiamo širdingiausią dėkui pagerbimo pietų rengėjams, taip gausiai prisidėjusiems savo darbu ir sumanymu: pp. Stankevičienei, Petruškienei, Barkauskienei, Narušiiui Antanui, Stankevičiui Vitui, ir Stankūnams.

D. J. Dubauskai.

IŠNUOMOJAMAS KAMBARYS

vienam arba dviem asmenims. Teirautis kasdien po 6 val. vakaro adresu: 1269 Osborne Ave, Verdun. Galima naudotis virtuve.

IŠNUOMOJAMAS KAMBARYS

656 — 2 Ave., Verdun. Tel. YO 8367.

DĖMESIO!

Estiška kailių krautuvė siūlo gražius, aukštos kokybės

KAILINIUS

fabriko kainomis. Galima ir išsimokėjimui. Atsilankykite ir įsitikinsite. Kalbame ir vokiškai.

Kailininkas A. KOTKAS,

1481 Bishop St., Apt. 3

Montreal. TEL. BE 4075.

PRITYRĖS KVALIFIKUOTAS LIETUVIS LAIKRODININKAS

STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes. Garantuojamas darbas, prieinamos kainos. Ekrantuvė atidaryta kasdien iki 8 valandos vakaro.

DOMINION AGENCIES BIURO,

16 Woolworth Bldg., PORT ARTHUR, CAN.

Kas yra suinteresuotas atgabenimu giminių ar pažįstamų į Kanadą, prašau kreiptis į mūsų įstaigą, kuri jau ilgą laiką, kaip tvarko IMIGRACIJOS reikalus. Taip pat įvairių dokumentų reikalus: pasus ar pilietybės dokumentus ir laivams bilietus į įvairias pasaulio šalis.

KRIMINALINĖ AR CIVILINĖ BYLA?

MES SUTEIKAME JUMS

TEISINĖ - KALBINĖ PAGALBA

Tvarkome imigracijos, pilietybės, palikimų bylas; su darome darbo, buto garantijas, dokumentus, patvirtintus vertimus; tarpininkaujame nuosavybę perkant, parduodant; atstovaujame įmonėse, įstaigose; teikiame visokeriopą informaciją; giname Kanados ir kitų kraštų lietuvių interesus. Jums patarnavimus atlieka teisininkai ir kalbininkai, studijavę An erikos bei Europos universitetuose.

JONAS J. JUŠKAITIS

907 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada. Tel. PL 4880

Lietuviška moterų kirpykla

Daro šukavimą, pusmetinius ir trumpalaikius frizavimus, dažymą ir kt.

Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon)

2521 Centre St., Montreal. Tel. FI 0208

BALTICKA

Lietuvis batsiuvis.

Pataisymai ir užsakymai.

5355 Verdun Ave., VERDUN

Tel. HE 4547.

SAFE INC.,

1410 Stanley st., MONTREAL, P. Q.

REKOMENDUOJAME mūsų plačiai žinomus MAISTO SKUBOS SIUNTINIUS į Vokietiją ir Angliją.

Siuntinys Caritas „C“ \$ 11.25

Taukai (10 sv.) 5.00

Pristatymas laike vienos savaitės per mūsų

— paskirstymų centrus. —

Reikalaukite mūsų siuntinių pilno sąrašo.

„SPECIALUS MONTREALIO KAVOS SIUNTINYS“

No. 101—5 sv. deg. kavos pup. „Standard Blend“ \$ 6.50

„ 102—5 sv. deg. kavos pup. „London House“ „ 7.00

„ 103—5 sv. deg. kavos pup. „London House“ „ 7.00

„ 103—5 sv. „London House“ normalaus malimo kavos skardinėje „ 7.75

įskaitant visas persiuntimo išlaidas, išskiriant muitą, jei toks būtų. Maksimalus 5 svarus leidžiama siųsti į mėnesį vienam asmeniui bei šeimai be maito. Persiunčiame Jūsų vardu Kanados siuntinių paštu. Išsiuntimo — pakvitavimą prisiūčiame užsakytoju.

Tamstų asmeniniam naudojimui!!!

Importuoti šveicariški laikrodžiai — žymiai žemiau krautuvių kainos. Nemokamas pristatymas iš Montrealio sandėlio į bilė kurią vietą Kanadoje. Pagal pa-reikalavimą siunčiame iliustruotus kainoraščius. —

SIŪSKITE KALĖDINIUS SIUNTINIUS ANKSTIIII!

DĖMESIO

Villasaliečiams ir apylinkės lietuviams!

Ekspertas radio ir elektrinių reikmenų taisyme.

Prekyba ir pataisymai.

PETE'S RADIO SERVICE

7688 Edvard St., Ville Lasalle. HE 3372

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsuaustus nuo lietaus uždedami jiems "Drex", kad neperleistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visoklausios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius. Sutaísome rūbus (ištrimus), įsiuваме sagas ir pan. Kiekvieną orderį paimame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRemmore 1135 (galima pašaukti lietuviškai).

Lietuviai savininkai:

J. Kriaučeliūnas

J. Matulaitis

A. Majauskas

MONTREALIS 2836 Allard Tr. 1135

LIETUVIAI!

Kas norite pasidaryti lengvesnį gyvenimą ir užsitikrinti r ytojų,

PIRKITE TABAKO ŪKIUS.

Turime didelį pasirinkimą, įvairaus dydžio, įvairių kainų ūkių.

Taip pat TURIME PARDUOTI GAZOLINO STOČIŲ, KRAUTUVIŲ, NAMŲ IR T. T.

Ūkių pirkimo sąlygos:

įmokama suma suling susita rimo, išmokėjimas — ¼ nuo metinių tabako pajamų.

J. W. Kociuk,

Real Estate Broker. Delhi, Ont.

Platesnių žinių duoda, V. Tr eigis, R. R. 1 Simcoe, Ont. Tel.: 9 ring 2 Delhi, Ont.

KURKIMĖS PIETINIAME PAUPYJE

TAUPLYDAMI PINIGUS, STATYKIMĖS PATYS SAVO NUOSAVUS NAMUS.

Pasekime tūkstančius pavyzdžių, kurie laimingai gyvena savo nuosavuose namuose ir nebemoka nuomų kitiems.

Mes turime per 4000 sklypų (lotų) LONGEUIL ANNEX po \$ 150.00. Kiekvienas sklypas turi apšviatą vietos nuosavam daržui.

Susisiekimui su Montrealiu tereikia 15 minučių. Lengvos išsimokėjimo sąlygos — įmokėti tik \$ 10.00, likusią dalį po \$ 10.00 kas mėnesį.

ISIDĖMĖTINA PROGA: jei Tamsta ar kas iš Tamstos draugų perka 9 sklypus, DEŠIMTĄ GA UNA NEMOKAMAI!

TAT VISI Į SAULETĄJĮ IR GRYNO ORO PIETINĮ PAUPI.

Skambinkite Longeuil Zone 6385, o vakarais Dollard 892.4.

C. A. Monseau Ipėd.,

735 Taschereau Blvd., LONGEUIL West, Tel. 6385

LIETUVIŠKA BALDU KRAUTUVĖ
IR DIRBTUVĖ.
PARDUODAME GATAVUS, PRIMAME UZSAKYMUS IR PATAISYMUS.
ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING CO
899 BLOOR ST. W. TORONTO, TEL. LO 1438.
SAV. J. KAMICHAITIS. PATARIMAI VELTUI

PASIDARYKIM ATEITĮ BE RŪPESČIŲ — APSIDRAUSKIM ŠIANDIEN
Alb. NORKELIŪNO AGENTŪROJE
MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

Vienintelė lietuviška apdraudos agentūra, kuri draudžia nuo įvairiausių nelaimių, gaisrų, susirgimų ir kt., patarnauja susidūrus su valdžios įstaigomis, pirkimais, dokumentų vertimais statybai paskolomis ir tt. Skambinkite telefonu arba užėikite:

Kasdien:
5505 13th Ave. Rosemount,
Montreal, Que.
Tel. AM. 0342

Antradieniais:
7682 Edward St.,
Ville Lasalle, Que.
Tel. TR. 8112.

RENE BOURDAGES Reg'd
MAMERTAS MAČIUKAS

DIPLOMUOTAS VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

Aukščiausios kokybės vyriškų ir moteriškų rūbų siuvykla.

Telef. FRontenac 9141.

Res. CL 4746.

Kampas Mount Royal ir Brebeuf,

įėjimas: 4504 Brebeuf Street.

MONTREAL

DIDYSIS PABALTIEČIŲ KONCERTAS

Šio spalio 28 d., šeštadienį, 8 val. vakaro Plateau salėje įvyksta

Baltiečių koncertas.

Programoje trijų tautų liaudies dainos, tautinė muzika ir šokiai, išpildomi chorų, ansamblių ir solistų.

Įėjimas tikrai 75 centai.

Visuomenė prašoma šį vakarą rezervuoti šiam koncertui ir kuoskaitlingiausiai atsilankyti.

Koncertui bilietus platina šie asmenys: Irena Lukoševičienė — 6951 Mazarin St., Ville Emond, telef.: HE 7877; Juozas Navikėnas — 5515 — 13 Ave, Rosemount; Stepas Kęsgaila — 6882 Beaulieu, Ville Emond, tel.: HE 5956, Mykolas Juodviršis — Protestant Hospital, Verdun; Angelika Sungailienė — 3582 Joseph St, Verdun, tel.: TR 0870. Kostas Toliušis — 350—7 Ave., Ville Lasalle, tel.: HE 2938.

DLK VYTAUTO KLUBO VAKARIENĖ

Ateinanti šeštadienį, spalio (Oct.) 21 d. 7,30 v. punktu aliai, klubo salėje, 2161 St. Catherine St. E., rengiama jubiliejinė, iškilminga vakariene su šokiais. Vakariene ruošia senos, patyrusios šeimininkės — p. Girdauskienės ir p. Paznokaitienės tymas. Šokiais grieš specialus orkestras.

Šia vakariene klubo valdyba nori ypatingai atžymėti ir patenkinti atsilankiusius, tad ir kviečiam kuo skaitlingiausia atsilankyti, o smagum visiems užtikrinam. Neatsilankiusieji tikrai apgailestausite, todėl nepraleiskite progos. Į šį puikų bankietą su šokiais, įžanga tikrai \$ 1.50. Tad visiems lig pasimatymo iškilmingame balieuje. Klubo Valdyba.

ŠEŠTADIENINĖ LIETUVIŲ MOKYKLA VILLE LASALLE

(Šį šeštadienį, spalio 21 dieną, 2 valandą po pietų Ville Lasalle, mokykloje, kuri yra kampe tarp Edvard ir 4-tos Ave, prasideda darbas šeštadieninėje lietuvių mokykloje. Visi lietuviai mok-iai, norintieji lankyti mokyklą, prašomi nurodyti dieną ir valandą ateiti į mokyklą ir pradėti lietuviškus mokslo metus.

Mokyklą veda p. Augustinas Ališauskas, vedęs tą mokyklą ir praeitais metais.

Visi lietuviai tėvai maloniai prašomi savo vaikučius pasiųsti prašomi savo vaikučius pasiųsti į lietuvišką mokyklą, kurioje jie pramoks lietuviškai skaityti ir rašyti, Lietuvos istorijos, geografijos ir tt. Kiekvieno lietuviu yra šventa pareiga savo vaikučius išauklėti gerais tautos vaikais.

GRAZUS PRIEŠVESTUVINIS POBŪVIS

Spalio 13 d. DLK Vytauto klubo patalpose giminės, bičiuliai, draugai suruošė Aldonai Ratavičiūtei ir Antanui Morkūnui priešvestuvinį pobūvį.

Dalyvavo apie 70 asmenų, tiek seniau atvykusių, tiek naujų ateivių, ir vyresnio amžiaus ir jaunimo. Sužadėtiniai gavo šeimyninio gyvenimo pradžia gražių dovanų ir daugybę sveikinimų. Įdomu, kad naujasis ateivis p. A. Morkūnas Montrealy rado savo krikšto motiną p. Baltakienę, kuri savo krikštasiūnį palydi į naują — šeimyninį gyvenimą. Be naujųjų ateivių, kurių tarpe sužadėtinus sveikino ir gimnazijos laikų moksladraugiai, kaip p. Česna, labai gražiai sveikino juos ir senieji lietuviai, — abu p. p. Baltakiai, p. Mačionis ir p. Matulis. Visą pobūvį gražiai pravedė p. Parojus, o vaišes paruošė ponios M. Leknickienė, Matulienė, Vilimienė, p-lė Matulytė, talkinamos kitų ponų ir panelių.

KAMBARYS NEMOKAMAI

mažai šeimai, sutinkančiai 5 d. per savaitę dienos metu padaboti du berniukus (4 ir 6 mt.).

Pobūvis buvo gražus ir kultūringas.

PADEKOS VAKARIENĖ GRUODŽIO 2 DIENĄ

Įvyks Verdune, Aušros Vartų parapijos salėje. Tai bus padėkos vakarienė seniesiems lietuviams, kurie šio kiur ar tokiu būdu padėjo tremtiniams. Drauge tai bus paskutinė proga prieš adventus pasiūlyti, grojant Lituanicos (br. Lapinų) orkestrui. Tam vakarui prašomi tautiečiai rezervuotis.

Montrealio ALOKAS.

PASKUTINIS „ŽIVILĖS“ SPEKTAKLIS

praėjo dideliu menišku pasisekimu. Aktoriai daug geriau atrodė apsipratę su rolėmis ir visumoje daug pilniau koncentruočiau pravedė visą spektaklį, negu anksčiau.

Spektakliui talkino p. Lukas, p. Juodelis ir p. Otto, kuriems už tai priklauso nuoširdūs acii.

OPEROS SPEKTAKLIAI MONTREALY

Ateinantią savaitę Montrealio „Majestic“ teatre gastroliuoja opera, kuri stato „Traviatą“, „Rigoletto“, „Aidą“, „Trubadurą“ ir kitas.

RENGIA DIDELĮ KONCERTĄ

Lapkričio mėn. 4 d. Montrealio ateitininkai ruošia didelį koncertą. Koncerte dalyvavo solistai iš Čikagos, Toronto ir Montrealio. Smulkiau apie programą ir vietą sekančių numerų skelbimuose.

JAU PRADEDAMA RUOŠTIS SPAUDOS BALIUI

Šauniaisiais metinis balius yra spaudos balius. Jau eilė metų, kai spaudos baliui tikrai tokie ir esti. Ir jau iš anksto spaudos baliui pradedama ruoštis. Numatoma jau ir programa. Loterijai, jau susidariusia tradicija, dail. A. Tamošaitienė audžia tautinį rūbą — kostiumą, kuris šiemet žada būti ypatingai gražus. Jo vertė bus apie 150 dolerių. Yra jau prisistūti ir iš toliau fantų. Jeigu tautiečių kas išgalėtų prisidėti prie loterijos praturtinimo, tai „NL“ redakcija būtų labai dėkinga. Visų dovanos loterijai bus skelbiamos „NL“ laikraštyje. Baliaus reikalais maloniai prašome kreiptis į „NL“ — 3A—4 Ave, Ville Lasalle, Telef.: TR 9735.

Spaudos balius, Lietuvos tradicija, Montrealy ruošiamas propaguoti ne vien „Nepriklausomai Lietuvai“, bet visai lietuviškai spaudai — ir knygoms ir laikraščiams.

GRAZIOS VESTUVĖS

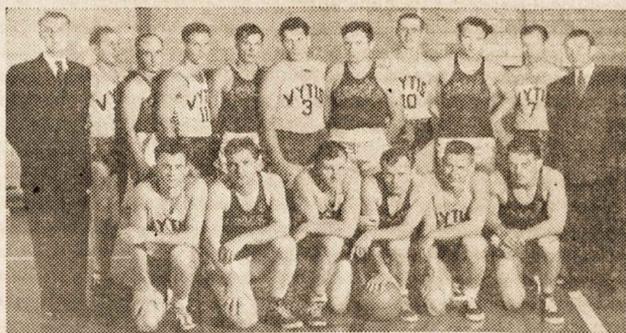
Praėjusią savaitę susituokė DLK Vytauto klubo choro dalyviai p. Milda Paužėnaitė ir p. Murauskas, aktingi lietuviškos dainos ir lietuviškos scenos mylėtojai.

Buvo šaunios jų vestuvės, kuriose dalyvavo nemažas būrys giminų, bičiulių ir pažįstamų. Geriausias jaunavedžiams klotes.

MĖLYNOJO KRYŽIAUS NARIŲ DĖMESIUI

Jau metas užsimokėti už ketvirtą metų. Terminas — šio mėnesio pabaiga. Kreiptis į p. P. Juškevičienę — 2576 Shepard St., Montreal.

Gruodžio mėnesį prasideda naujas M. K. Vajus.

Hamiltono LSK „Kovas“ ir Toronto LSK „Vytiš“ krepšinininkai, Hamiltono „Kovo“ metinėse sukaktuvėse. Iš kairės į dešinę: Hamiltono LSK „Kovo“ pirmininkas K. Baronas, Beržanskis, Vasiliauskas, Žukas, Miezitis, Mackevičius, Bulionis, Puškorius, Mickūnas, Ignatavičius, LSK „Vytiš“ pirmininkas K. Šapočkinas, Kalibotas, Kudaba, Duliūnas, Panavas, Naras, Paltarokas. Foto Valevičiaus.

ISIDĖMĖTINA!

AID OVERSEAS, Inc.

Bendrovė praneša savo gerb. maisto siuntinių užsakytojams, kad į Vokietijos prancūzų okupacinę zoną dabar galima vienam asmeniui per mėnesį be maito gauti kavos tik 4 svarus, o į Vakarines Vokietijos zonas — taip kaip buvo — po 5 svarus.

Artinantis Kalėdų šventėms, kaip paprastai prieš šventes būna apsunkinta s visoks transportas, tad malonėkite Kalėdinius siuntinius užsakinėti kiek anksčiau.

Užsakydami siuntinį, žvilgtelkite į mūsų šiame laikraštyje talpinamus skelbimus, arba reikalaukite pilno mūsų siuntinių sąrašo.

Prašoma vengti didesnes sumas grynais (banknotais) iusti laiškuose, nes šiuo metu už kadinę dolerį gaunama US 92 —93 centai.

AID OVERSEAS, Inc. 2244 W. 23 Pl., Chicago 8, Ill.

TAUTIEČIAI, rašykime iš kiekvienos Kanados vietovės apie lietuvių gyvenimą, sąlygas, darbus, atyginimus, rūpesčius, KLB organizavimosi

DAINOS MĖGĖJŲ DĖMESIUI!

T. L. Vyrų choras vėl pradėjo darbą. Valdyba prašo visus buvusius choristus prisijungti ir reguliariai lankyti repeticijas, kurios vyksta United Church patalpose (Bathurst ir Lenuox g-vių kampas).

Prie vyrų choro organizuojamas ir mišrus choras, todėl visos mergaitės ir vyrai, norintieji prisidėti prie lietuviškos dainos populiarinimo darbo, kviečiami atsilankyti į repeticijas, kurios įvyksta anksčiau mišrotose patalpose: antradieniais 8 val. v. — moterims, penktadieniais 8 val. v. vyrams, sekmadieniais 3 val. p. — visiems balsams. Nors ir po sunkaus darbo negailėkime nors valandėlės laiko skirti tam bendram reikalui.

Mūsų tikslas — lietuviška daina,

Mūsų darbas — Tėvynei Lietuvai!

T. L. Vyrų Choro V-ba.

igą ir tt. Rašykime taip, kaip mokame. Už visus raštus ir visas žinias bus dėkinga „NL“ redakcija ir skaitytojai.

Pranešimai

NEPRALEISKITE PROGOS LONDONE!!!

1950 m. spalio 21 d. 7,30 v. vak., šeštadienį, 520 Richmond St., St. Peter salėje K. L. B. Londono apylinkė savo metinių ir rudens sezono atidarymo proga rengia

ŠOKIŲ VAKARĄ — BALIŲ.

Veiks turtingas bufetas su kietais, minkštais gerimais ir gardžiais užkandžiais. Gros puiki kapela. Kviečiame tolimiesniųjų ir artimesniųjų apylinkių tautiečius skaitlingai dalyvauti. Pelnas skiriamas Tautos Fondui. Valdyba.

ST. CATHARINES IR APYLINKĖJE GYVENANČIŲ LIETUVIŲ DĖMESIUI!

1950 m. spalio mėn. 28 d., šeštadienį, 7 val. vak., lenkų salėje, 148 Niagara St., B-nės Komitetas rengia

PIRMĄ RUDENS LINKSMŲ ŠOKIŲ VAKARĄ.

Veiks turtingas bufetas su minkštais ir kietais gerimais ir gardžiais užkandžiais. Gros puiki europietiška muzika. Kviečiame iš artimesniųjų ir tolimiesniųjų apylinkių kuo skaitlingiau dalyvauti. St. Catharines apylinkės k-tas.

Montrealio latvių dramos teatro kolektyvas, kuris spalio 21 dieną vaidina M. Blaumanio komediją „Iš saldžios bonkos“ — „No Saldenas pudeles“. Kairėje prysakyje sėdi teatro vadovė p. Irma Graudinia. Plačiau apie teatrą yra šio nr. 4-me puslapy, o apie komedijos pastatymą — čia pat skelbime.

MONTREALIO LATVIŲ TEATRAS

ši šeštadienį, spalio 21 d., 7.30 val. vakare, Montrealyje, Carpenters & Joiners United Brother. Mood of America Headquarters salėje, 3560 St. Laurent Blvd. (priešais vengrų klubą), įvyksta Rud. Blaumanio trijų veiksmų komedijos

„Iš saldžiosios bonkos“

premjera:

Dekoratorius: IRMA GRAUDINIA.
Režisokius: VIKTORS LAIVINS.
Vaidina: RYGOS TEATRŲ AKT-RIAL.

Įžanga: I vietoje \$ 2.50, II — 2.00, III — 1.50, Balkone — \$ 1.00. Vaikams ir moksleiviams pusė kainos.

Prieš vaidinimą latviškų knygų parodėlė tose pat patalpose.

Bilietų galima įsigyti iš anksto pas teatro kasininką p. A. Kvieki, 4175 Ridgevale Ave., Apt. 10, tel. EX 9996. Galima užsisakyti ir paštu.

TORONTO

STATYKIME TORONTE NAUJĄ BAŽNYČIĄ!

Seniau atvykę lietuviai varge ir krizės metu patys sau pasistatė maldos namus. Jie džiaugėsi darbu, nors niekas jiems už tai nemokėjo. Jie aukojo ne tik savo darbą, taip sunkiu bedarbės metu, bet su rado ir vieną kitą dolerį bažnyčios medžiagų pirkimui, nors pinigų jie patys labai stokojo. Jų auka darbu ir pinigais gali būti pilnai prilyginta tai neturtingosios našlės aukai, kuri minima šv. Luko evangelijoje. Jie dirbo ir aukojo ne savo asmeninės laimės labui, ne savo žemiškų turtų didinimui, bet kad būtų gyvi per amžius, kad jų turiai nebūtų pasiekiami nei kandims, nei vagims. Jie džiaugiasi ir didžiuojasi savo darbu. Ne tik jie vieni, bet ir naujai atvykusieji tautiečiai, be jokio skirtumo, susikaupia bažnyčioje maldai, linksminasi bei šviečiasi salėje. Džiaugiamės visi pirmųjų ateivių darbu ir kartu stebimės, kad toks mažas būrelis, palyginus su dabar atvykusių skaičiumi, padarė tokį didelį ir naudingą darbą.

Deja, jau mūsų tiek daug esama, kad nebesutelpame melstis bažnyčioje, o taip pat ir salė mūsų reikalams per maža. Mes esame reikalingi didesnės bažnyčios, kad sutilptume visi kartu pasimelsti viduje ir, kad nereiktų stovėti gatvėje. Mums reikalingos patalpos salei, vaikų darželiui, mokyklai kambariai, parapijos bibliotekai bei kitiems parapijos kultūriniais darbams. Visa tai jau seniai mes jautėme, kol pagaliau šiais metais, spalio m. 1. d. visuotinis parapijos susirinkimas nutarė rinkti pinigų naujos bažnyčios statymui. Tam reikalui sudarytas bažnyčios statymo fondas. Išrinkta šiam reikalui atskira valdyba. Visi bažnyčios statymui gauti pinigai aukomis bei iš įvairiausių suruoštų pramogų bus laikomi atskiroje banko sąskaitoje ir naudojami tik visuotinam parapijos susirinkimui nutarus statyti bažnyčią. Jie nebus naudojami jokiems kitiems reikalams.

Didelis darbas laukia mūsų: ne tik Bažnyčios Statymo Fondo Valdybos, bet ir visų lietuvių katalikų. Rašykime taip, kaip mokame. Už visus raštus ir visas žinias bus dėkinga „NL“ redakcija ir skaitytojai.

Deja, jau mūsų tiek daug esama, kad nebesutelpame melstis bažnyčioje, o taip pat ir salė mūsų reikalams per maža. Mes esame reikalingi didesnės bažnyčios, kad sutilptume visi kartu pasimelsti viduje ir, kad nereiktų stovėti gatvėje. Mums reikalingos patalpos salei, vaikų darželiui, mokyklai kambariai, parapijos bibliotekai bei kitiems parapijos kultūriniais darbams. Visa tai jau seniai mes jautėme, kol pagaliau šiais metais, spalio m. 1. d. visuotinis parapijos susirinkimas nutarė rinkti pinigų naujos bažnyčios statymui. Tam reikalui sudarytas bažnyčios statymo fondas. Išrinkta šiam reikalui atskira valdyba. Visi bažnyčios statymui gauti pinigai aukomis bei iš įvairiausių suruoštų pramogų bus laikomi atskiroje banko sąskaitoje ir naudojami tik visuotinam parapijos susirinkimui nutarus statyti bažnyčią. Jie nebus naudojami jokiems kitiems reikalams.

Apie Bažnyčios Statymui Fondo Valdybą.

P. S. Aukas ir laiškų bažnyčios statymo reikalui prašome siųsti šiuo adresu: Toronto Lietuvių R. K. Bažnyčios Statymo Fondo, 941 Dundas St. W. Toronto, Ont. Canada.

A. STEPHENS MERGAIČIŲ CHORO KONCERTAS.

Lapkričio 15 d. sukanka devyneri metai, kai Toronto liet. moterų grupė „Daina“ išiparei gojo teikti pagalbą Antrojo Pasaulinio karo nuskriaustiems.

Kiekvieną metų grupė stengiasi savo metinę sukaktį pažymėti geriausiu koncertu, kad tuo atsidėkotų savo brangiems bičiuliams, nuoširdžiai remiantiems dainiečių tikslą ir kilnia atmintim įamžinti prabėgusių metų atliktus šalpos darbus.

Devynerių metų sukaktį pažymėti maloniai sutiko atvykti iš Čikagos A. Steponavičienės mergaičių choras, kurs šia proga duos koncertą Eaton auditorijoje šio mėn. 28 d.

Tikiu, kad dažnas, bevartydamas įvairią spaudą, neretai bus užtikęs gražių atsiliepimų ir rimtų įvertinimų iš A. Stephens mergaičių choro pasirodymų, ne tik lietuviams, bet ir svetimtaučiams, — tad apie jų gerą ir rimtą vertę nebetenka kartoti. Užtenka to, kad šio choro sudaro visos mergaitės, siekiančios dainos bei muzikos meno ir didžiulę daugumą iš jų jau plačiai žinomas kaip solistės. Tad ir ši kartą, be bendro choro, girdėsime ir gerėsimes solo, duetais ir trio.

Šio choro mokytoja ir dirigentė yra nuoširdi muzikė, visą savo gyvenimą aukojanti muzikai ir dainai, tad nenuostabu, kad savo studijoje niekad kuringa talentingų mokinių, iš kurių jau ne viena praskynė sau šviesų ir gražių dainos ir muzikos kelią.

A. Steponavičienė ir dažna iš jos auklėtinių yra Amerikos lietuvaits. Širdingas tačiau muzikos meno įvertinimas ir su patikimas greit suartinio šio vietos ir su naujai atvykusiomis lietuvaits ir šiandien šiame grakščiu ir maloniu mergaičių choro tarpe jau yra net dešimt naujai atvykusių lietuvaits, ta

vių katalikų. Mes turime dirbti ir krizės metu patys sau pasistatė maldos namus. Jie džiaugėsi darbu, nors niekas jiems už tai nemokėjo. Jie aukojo ne tik savo darbą, taip sunkiu bedarbės metu, bet su rado ir vieną kitą dolerį bažnyčios medžiagų pirkimui, nors pinigų jie patys labai stokojo. Jų auka darbu ir pinigais gali būti pilnai prilyginta tai neturtingosios našlės aukai, kuri minima šv. Luko evangelijoje. Jie dirbo ir aukojo ne savo asmeninės laimės labui, ne savo žemiškų turtų didinimui, bet kad būtų gyvi per amžius, kad jų turiai nebūtų pasiekiami nei kandims, nei vagims. Jie džiaugiasi ir didžiuojasi savo darbu. Ne tik jie vieni, bet ir naujai atvykusieji tautiečiai, be jokio skirtumo, susikaupia bažnyčioje maldai, linksminasi bei šviečiasi salėje. Džiaugiamės visi pirmųjų ateivių darbu ir kartu stebimės, kad toks mažas būrelis, palyginus su dabar atvykusių skaičiumi, padarė tokį didelį ir naudingą darbą.

Deja, jau mūsų tiek daug esama, kad nebesutelpame melstis bažnyčioje, o taip pat ir salė mūsų reikalams per maža. Mes esame reikalingi didesnės bažnyčios, kad sutilptume visi kartu pasimelsti viduje ir, kad nereiktų stovėti gatvėje. Mums reikalingos patalpos salei, vaikų darželiui, mokyklai kambariai, parapijos bibliotekai bei kitiems parapijos kultūriniais darbams. Visa tai jau seniai mes jautėme, kol pagaliau šiais metais, spalio m. 1. d. visuotinis parapijos susirinkimas nutarė rinkti pinigų naujos bažnyčios statymui. Tam reikalui sudarytas bažnyčios statymo fondas. Išrinkta šiam reikalui atskira valdyba. Visi bažnyčios statymui gauti pinigai aukomis bei iš įvairiausių suruoštų pramogų bus laikomi atskiroje banko sąskaitoje ir naudojami tik visuotinam parapijos susirinkimui nutarus statyti bažnyčią. Jie nebus naudojami jokiems kitiems reikalams.

Tebūnie šios bažnyčios statymui Tavo auka, mielas Tautiečių Katalike, permaldavimui Dievo už tavo brolių, sesė, tėvų ar motiną, žuvusių tėvynėje ar išvežtų iš jos, tebūnie — iš prašymui laisvės mūsų tautai. Aišku, mes norime turėti erdvę ir mums tinkamą bažnyčią, mes ją ir turėsime, nes mes esame vieningi mūsų tikėjimo ir tautos reikaluose. Mes džiaugsimės savo darbo vaisiais — nauja lietuvių katalikų bažnyčia Torontė.

Būtu dviguba šventė — „Daina“ švęs devynerius metus, o A. Stephens mergaičių choras dešimt metų.

Bendra šio koncerto programa bus labai įvairi, įdomi ir rimta, be to ir gausi įvairiais kūriniais.

Gerb. visuomenė, iš arti ir toli, maloniai prašoma gausiai atsilankyti į šį koncertą ir tuo paremti dainiečių pastangas nepaliaujamam šalpos darbe.

Bilietų į šį koncertą galima įsigyti Dr. J. Kaškeliu, pp. Grinstingia talentingų mokinių, iš kurių jau ne viena praskynė sau šviesų ir gražių dainos ir muzikos kelią.

A. Steponavičienė ir dažna iš jos auklėtinių yra Amerikos lietuvaits. Širdingas tačiau muzikos meno įvertinimas ir su patikimas greit suartinio šio vietos ir su naujai atvykusiomis lietuvaits ir šiandien šiame grakščiu ir maloniu mergaičių choro tarpe jau yra net dešimt naujai atvykusių lietuvaits, ta